

การเขียนโปรแกรมด้วย

Python

ฉบับพื้นฐาน

เพิ่มเติมและปรับปรุง
เนื้อหาใหม่ทั้งหมด
พร้อมตัวอย่างโค้ด
จำนวนมาก

เริ่มต้นการเขียนโปรแกรม
ภาษาไพธอนตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน

จัดเรียนเนื้อหาจากง่ายไปยาก
เน้นการใช้รูปภาพประกอบคำอธิบาย

มีตัวอย่างโค้ดที่หลากหลายรูปแบบ
สามารถศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ดาวน์โหลดโค้ดหนังสือเล่มนี้ได้ที่
<http://www.developerthai.com>

บัญชา ประสีลະเตสัง

ผู้เขียนหนังสือขายดีระดับ Best Seller
ด้าน Programming

การเขียนโปรแกรมด้วย Python ฉบับพื้นฐาน

โดย บัญชา ปะสีลະเตลং

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย บัญชา ปะสีลະเตลং © พ.ศ. 2565

ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์ หรือกระทำการอื่นใด โดยวิธีการใด ๆ ในรูปแบบใด ๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในลักษณะประเภท หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ นอกจากระได้รับอนุญาต

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสมุดแห่งชาติ

บัญชา ปะสีลະเตลং.

การเขียนโปรแกรมด้วย Python ฉบับพื้นฐาน.--กรุงเทพฯ : ชีเอ็ดดูเคชั่น, 2565.

448 หน้า.

1. ไฟร่อน (ภาษาคอมพิวเตอร์). 2. การเขียนโปรแกรม (คอมพิวเตอร์).

I. ชื่อเรื่อง.

005.133

Barcode (e-book) : 9786160845170

ผลิตและจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ชีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเพชรบุรี แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260
โทรศัพท์ 0-2826-8000

[หากมีคำแนะนำหรือติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com]

SE-ED
inspiration starts here

PYTHON

คำนำ

พธอน (Python) เป็นหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงสุดในปัจจุบัน เนื่องจากลักษณะโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน เรียนรู้ง่าย และความสามารถอันโดดเด่นในอีกหลาย ๆ ด้าน ซึ่งนอกจากจะเหมาะสมกับผู้เริ่มต้นศึกษาด้านการเขียนโปรแกรมแล้ว ไพธอนยังเป็นภาษาที่ถูกนำมาใช้ในงานแขนงต่าง ๆ อีกหลายอย่าง เช่น Data Science, Machine Learning, AI, Web Application, Graphics, Game รวมถึงงานทางด้านハードแวร์และอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้น การเขียนโปรแกรมด้วยไพธอน จึงเป็นสิ่งสำคัญอีกด้วยที่สำหรับผู้ที่ต้องการก้าวสู่สายงานด้านการพัฒนาซอฟต์แวร์ระดับมืออาชีพควรต้องเรียนรู้เอาไว้

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเนื้อหาที่จำเป็นต้องรู้ในขั้นพื้นฐานทั้งหมด พร้อมตัวอย่างประกอบเพื่อเสริมความเข้าใจอีกเป็นจำนวนมาก โดยใช้เครื่องมือยอดนิยมอย่าง Visual Studio Code ร่วมกับ Jupyter Notebook ซึ่งผู้เริ่มต้นศึกษาการเขียนโปรแกรม สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงเป็นแนวทางสำหรับศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ต่อไปได้

บัญชา ประสีลະเตสัง

banchar_pa@yahoo.com
facebook.com/DeveloperThai

PYTHON SEED

inspiration starts here

สารบัญ

บทที่ 1 Python, VS Code และ Jupyter	15
เกี่ยวกับภาษา Python.....	15
การติดตั้งภาษา Python	16
การใช้งาน Visual Studio Code (VS Code).....	18
● การติดตั้ง VS Code	19
● หน้าจอ Welcome (Get Started)	20
● การเลือกรูปแบบสี (Theme)	21
● การปรับเปลี่ยนฟอนต์.....	21
การเขียนโค้ด Python บน VS Code โดยตรง	23
Jupyter สำหรับ VS Code.....	25
การสร้างไฟล์ของ Jupyter.....	27
การใช้เครื่องมือของ Jupyter	29
● การเขียนโค้ดและการรัน	29
● การเพิ่มและลบเซลล์	29
การนำโค้ดของหนังสือมาใช้งาน.....	30
บทที่ 2 พื้นฐานการเขียนโค้ด Python	33
คีย์เวิร์ดของภาษา Python	33
ลักษณะของตัวแปร	35

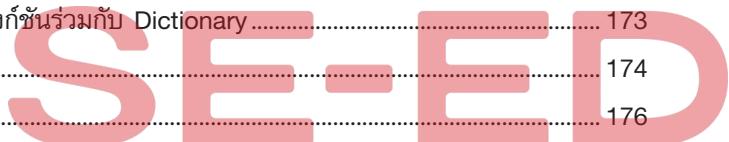
การกำหนดค่าให้กับตัวแปร	36
การกำหนดข้อมูลชนิดตัวเลข	37
การกำหนดข้อมูลชนิดสตริง	39
การแสดงผลด้วยฟังก์ชัน print()	41
◎ การใช้ฟังก์ชัน print() แบบพื้นฐาน	41
◎ การใช้ฟังก์ชัน print() ที่ซับซ้อนขึ้น	43
ลักษณะพื้นฐานของสตริงที่ควรรู้เพิ่มเติม	44
◎ การเชื่อมต่อสตริง	44
◎ การเขียนอักขระพิเศษบางตัวในสตริง	45
◎ การแทรกข้อมูลในสตริง	47
การเขียนคำอธิบายโค้ด	49
◎ คำอธิบายแบบบรรทัดเดียว	49
◎ คำอธิบายแบบหลายบรรทัด	49
การรับข้อมูลทางคีย์บอร์ดด้วยฟังก์ชัน input()	50

บทที่ 3 ข้อมูลตัวเลขและการคำนวณ 57

เครื่องหมายสำคัญในการกำหนดค่า	57
เครื่องหมายสำคัญในการคำนวณทางคณิตศาสตร์	59
เครื่องหมายสำคัญในการคำนวณและกำหนดค่า	69
ลำดับการประมวลผลของเครื่องหมาย	72
ฟังก์ชันเกี่ยวกับตัวเลข	73
◎ ฟังก์ชันที่มีอยู่แล้วในไพธอน (Built-in Function)	74
◎ ฟังก์ชันของโมดูล math	74
การสร้างเลขสุ่ม	76
การจัดรูปแบบของตัวเลข	79
◎ การจัดรูปแบบด้วยวิธี F-String	79
◎ การจัดรูปแบบด้วยฟังก์ชัน format()	80
การแปลงสูตรคณิตศาสตร์เป็นโค้ด Python	82

บทที่ 4 การเปรียบเทียบและกำหนดเงื่อนไข	85
ข้อมูลชนิดจริงเท็จ (Boolean)	85
เครื่องหมายลำดับการเปรียบเทียบ	86
ลักษณะพื้นฐานของคำสั่ง if	89
การกำหนดเงื่อนไขด้วย Comparison Operator.....	92
การใช้คำสั่ง if-else	95
การใช้คำสั่ง if-elif	97
การใช้คำสั่ง if-elif-else	100
การเปรียบเทียบทางตรรกะ	101
การกำหนดให้หลายเงื่อนไขด้วย Logical Operator	103
การเปรียบเทียบช่วงข้อมูลแบบต่อเนื่องกัน	106
การใช้ if-else แบบ Conditional Expression.....	107
การกำหนดค่าตัวแปรตามเงื่อนไขโดยไม่ใช้ if	107
การหยุดประมวลผลเมื่อเกิดข้อผิดพลาด	108
บทที่ 5 การทำซ้ำแบบวนรอบ	111
ฟังก์ชัน range()	111
การใช้ลูปแบบ for-in.....	115
การใช้ลูปแบบ while.....	119
การใช้ลูปซ้อนกัน.....	122
การใช้คำสั่ง continue	125
การใช้คำสั่ง break.....	126
บทที่ 6 รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 1	129
บทที่ 7 โครงสร้างข้อมูลแบบรายการ	151
รายการข้อมูลแบบ List	151
● การสร้าง List	152
● การอ้างถึงสมาชิกและใช้ลูป for-in ร่วมกับ List	152
● การใช้ตัวดำเนินการร่วมกับ List.....	155
● พังก์ชันที่สามารถใช้ร่วมกับ List.....	157

◎ พังก์ชันของ List.....	159
รายการข้อมูลแบบ Tuple.....	163
◎ การสร้าง Tuple	163
◎ การเข้าถึงสมาชิกของ Tuple	164
◎ การใช้ตัวดำเนินการและฟังก์ชันร่วมกับ Tuple.....	165
◎ พังก์ชันของ Tuple.....	165
รายการข้อมูลแบบ Set.....	168
◎ การสร้าง Set.....	168
◎ การเข้าถึงและจัดการ Set	169
◎ ฟังก์ชันและปฏิบัติการเกี่ยวกับ Set	170
รายการข้อมูลแบบ Dictionary.....	172
◎ การสร้าง Dictionary.....	172
◎ การเข้าถึงและเพิ่มสมาชิกของ Dictionary.....	173
◎ การใช้ตัวดำเนินการและฟังก์ชันร่วมกับ Dictionary	173
◎ พังก์ชันของ Dictionary.....	174
รายการข้อมูลแบบ 2 มิติ.....	176

บทที่ 8 การใช้สตริงเพิ่มเติม..... *inspiration starts here* 181

ทบทวนลักษณะของข้อมูลชนิด String.....	181
ลำดับอักขระในสตริง	182
จัดการสตริงด้วยตัวดำเนินการและฟังก์ชัน	183
ฟังก์ชันของคลาส Jege's String.....	188
◎ การตรวจสอบสตริง.....	188
◎ การค้นหาและแทนที่ภายในสตริง	191
◎ การแยกและตัดช่องว่างในสตริง	193
◎ การเปลี่ยนลักษณะตัวพิมพ์.....	194
◎ การจัดเรiarของสตริง	195

บทที่ 9 ข้อมูลประเภทวันเวลา..... 199

ข้อมูลประเภทวันเวลา	199
การกำหนดวันเวลาอ้างอิง	200

การอ่านค่าจากส่วนของวันเวลา.....	202
การจัดรูปแบบวันเวลา.....	204
การกำหนดวันเวลาอ้างอิงในแบบสตริง.....	206
การเปรียบเทียบวันเวลา	207
การหาระยะห่างของวันเวลา	207
การเพิ่มหรือลดวันเวลา.....	208
บทที่ 10 การสร้างและใช้งานฟังก์ชัน	213
ลักษณะของฟังก์ชัน.....	213
ฟังก์ชันแบบไม่ส่งค่ากลับ.....	215
● การสร้างฟังก์ชันแบบไม่ส่งค่ากลับ	216
● การเรียกใช้ฟังก์ชันแบบไม่ส่งค่ากลับ	216
ฟังก์ชันแบบส่งค่ากลับ	217
● การสร้างฟังก์ชันแบบส่งค่ากลับ.....	218
● การเรียกฟังก์ชันแบบส่งค่ากลับ	219
● การส่งคืนผลลัพธ์มากกว่า 1 ค่า	221
วิธีหยุดการทำงานของฟังก์ชัน	223
พารามิเตอร์และอาร์กิวเมนต์	224
● Positional Argument	225
● Keyword Argument (Label)	225
● Default Parameter	227
● Variadic Parameter (*args และ **kwargs).....	227
ตัวแปรแบบ Global และ Local	230
ฟังก์ชันแบบ Lambda	232
บทที่ 11 รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 2	237
บทที่ 12 การป้องกันข้อผิดพลาด.....	259
ลักษณะของ Exception	259
การใช้คำสั่ง try-except และ else	260
การใช้คำสั่ง try ร่วมกับ finally.....	263

การระบุชนิดของข้อผิดพลาด.....	265
◎ การตรวจสอบข้อผิดพลาดชนิดเดียว.....	267
◎ การตรวจสอบข้อผิดพลาดหลายชนิด	268
การใช้คำลั่ง raise.....	270
การใช้คำลั่ง assert	271
บทที่ 13 การอ่านและเขียนไฟล์	273
การกำหนดตำแหน่งไฟล์.....	273
◎ การสร้างไฟล์ทดสอบ.....	273
◎ การระบุตำแหน่งไฟล์ในโค้ด Python.....	274
การเปิดไฟล์และตรวจสอบ Exception	275
การอ่านไฟล์.....	277
การเขียนไฟล์.....	280
ไฟล์แบบใบหน้า.....	284
ไฟล์แบบ CSV	286
การจัดการไฟล์และไดเรกทอรี.....	288
◎ การตรวจสอบเกี่ยวกับไฟล์และไดเรกทอรี.....	288
◎ การกระทำกับไฟล์และไดเรกทอรี.....	289
บทที่ 14 การสร้างคลาสและโมดูล.....	291
Class และ Instance	291
Method.....	293
Attribute และ Initializer.....	296
Attribute ที่ใช้ร่วมกัน.....	299
Static Method.....	300
การสืบทอดระหว่างคลาส	302
การสร้างและใช้งานโมดูล.....	304
◎ การสร้างไฟล์ของโมดูล	304
◎ แนวทางการกำหนดโค้ดของโมดูล.....	304
◎ การใช้โมดูล	306

บทที่ 15 การสร้างส่วนติดต่อกับพิมพ์ (1).....	309
พื้นฐานเกี่ยวกับ Tkinter	309
การจัดโครงร่างแบบ place.....	311
การจัดโครงร่างแบบ pack.....	313
การจัดโครงร่างแบบ grid.....	315
การจัดโครงร่างซ้อนกันโดยใช้ Frame.....	318
การทำหน้าจอและฟอนต์	319
● การกำหนดลักษณะ	319
● การกำหนดฟอนต์	321
● การกำหนดดอปชันให้มีผลกับหลายวิจเจ็ต	321
องค์ประกอบพื้นฐานของ Widget.....	322
● ออกแบบพื้นฐานของ Widget.....	322
● เมธอดพื้นฐานของ Widget	323
Button และออบชัน command.....	324
การกำหนดดอปชัน command ในแบบ Lambda.....	326
Label และ Message	328
Entry และ ScrolledText.....	329
● วิจเจ็ต Entry	329
● วิจเจ็ต ScrolledText	333
บทที่ 16 การสร้างส่วนติดต่อกับพิมพ์ (2).....	335
SimpleDialog	335
MessageBox	336
LabelFrame.....	339
Checkbutton.....	340
Radiobutton.....	342
Combobox.....	343
Listbox	345
PhotoImage และ Canvas	348
Menubutton.....	350
Notebook.....	351

บทที่ 17 รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 3 355

บทที่ 18 จัดการฐานข้อมูลด้วย Python (1) 391

ฐานข้อมูล SQLite	391
การติดตั้ง DB Browser for SQLite	392
ฐานข้อมูลและตาราง	393
● การสร้างไฟล์ฐานข้อมูล	394
● ข้อกำหนดพื้นฐานของตาราง	394
● การสร้างตาราง	395
● การเพิ่มข้อมูลสำหรับทดสอบ	396
● การทดสอบคำสั่ง SQL ใน SQLite Browser	398
● คำสั่ง SELECT-FROM สำหรับการเลือกข้อมูล	398
● การกำหนดเงื่อนไขด้วย WHERE	399
● การเรียงลำดับด้วย ORDER BY	400
การใช้ Python ร่วมกับ SQLite	401
● การเชื่อมต่อ Python กับไฟล์ฐานข้อมูล	401
● ອอบเจกต์ Cursor	402
การอ่านข้อมูลจากตาราง	403
● การเขียนโค้ด Python สำหรับอ่านข้อมูล	403
● การใช้เมธอด fetchall()	404
● การใช้เมธอด fetchone()	406
● การใช้เมธอด fetchmany()	406
การแสดงผลแบบตารางด้วยโมดูล tabulate	407
● การใช้โมดูล tabulate ในเบื้องต้น	407
● การแสดงผลลัพธ์จากฐานข้อมูลด้วย tabulate	409

บทที่ 19 จัดการฐานข้อมูลด้วย Python (2) 411

การกำหนดพารามิเตอร์ สำหรับ SQL	411
การเพิ่มข้อมูล	412
● คำสั่ง SQL สำหรับการเพิ่มข้อมูล	413
● การเขียนโค้ด Python สำหรับเพิ่มข้อมูล	415

การแก้ไขและลบข้อมูล	417
● คำสั่ง SQL สำหรับการแก้ไขข้อมูล.....	417
● คำสั่ง SQL สำหรับการลบข้อมูล	417
● การเขียนโค้ด Python สำหรับแก้ไขและลบข้อมูล.....	418
การแสดงข้อมูลแบบตารางด้วยวิดเจ็ต Treeview	419
● การใช้งาน Treeview ในเบื้องต้น.....	419
● การปรับแต่ง Treeview.....	422
● การแสดงผลลัพธ์จากฐานข้อมูลด้วย Treeview.....	424
<u>บทที่ 20 รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 4</u>	427

PYTHON SEED

inspiration starts here

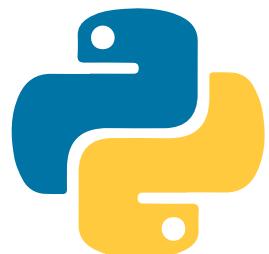
Python, VS Code ॥และ Jupyter

1

Python เป็นหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ที่ได้รับความนิยมลุյด์ในปัจจุบัน ชื่นชมจากจะง่ายต่อการเรียนรู้ แล้ว ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานได้หลากหลายรูปแบบ โดยเนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงการติดตั้งเครื่องมือสำหรับการเขียนโค้ด พร้อมทั้งการตั้งค่าที่จำเป็นต้องทราบในเบื้องต้น ชี้ผู้อ่านควรใช้งานให้เกิดความคุ้นเคยในระดับหนึ่งก่อน ทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในบทต่อๆ ไป

เกี่ยวกับภาษา Python

ภาษาไพธอน (Python Language) สร้างขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1994 โดยโปรแกรมเมอร์ชาวดัตช์ที่ชื่อ Guido van Rossum ด้วยพื้นฐานจากภาษา C รวมกัน เช่น C, ABC, Modular-3, Algol-68, SmallTalk, Unix Shell เป็นต้น เพื่อให้เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ที่เรียนรู้ได้ง่าย ไม่มีกฎเกณฑ์หรือหลักไวยากรณ์ที่ซับซ้อน และสามารถนำไปใช้บนระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกันได้ ปัจจุบันไพธอน จัดอยู่ในกลุ่ม Top-5 ของภาษาคอมพิวเตอร์ที่มีผู้ใช้งานมากที่สุด จึงเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงความสำเร็จได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้ก็ยังมีลักษณะที่น่าสนใจอีกด้วย

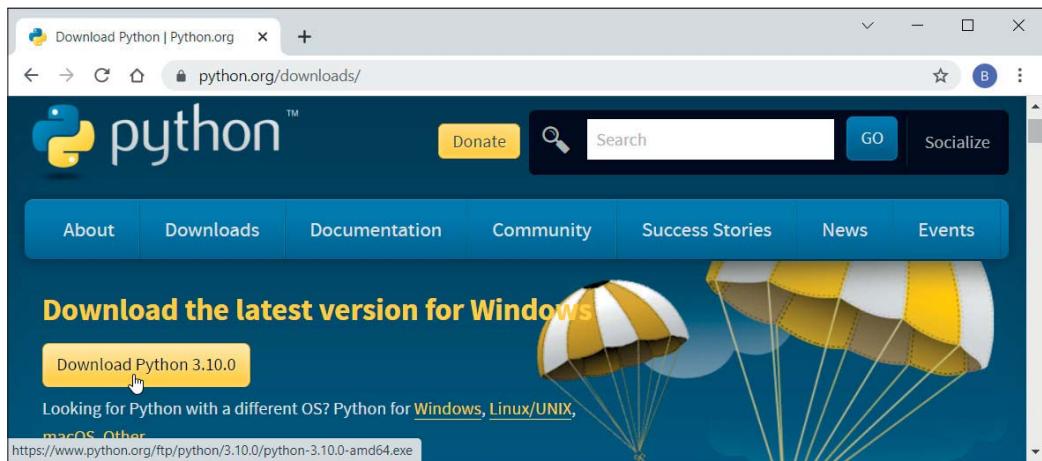
- **Free** - สามารถนำมาใช้งานได้ฟรี โดยไม่มีค่าใช้จ่ายหรือเงื่อนไขใดๆ
- **Easy to Use & Learn** - มีโครงสร้างทางภาษาที่เรียนง่าย และสามารถเรียนรู้ได้เร็ว จึงเหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับผู้เริ่มต้นศึกษาการเขียนโปรแกรม

- **General Purpose** - ไพธอนเป็นภาษาแบบเอนกประสงค์ที่สามารถใช้ในการโปรแกรมได้หลากหลายรูปแบบ นับตั้งแต่แอปพลิเคชันทั่วไป เว็บแอปพลิเคชัน การเขียนโปรแกรมสำหรับเครื่อข่าย หรือการคำนวณทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- **Portable** - สามารถนำโปรแกรมที่เขียนด้วยไพธอนบนระบบปฏิบัติการหนึ่ง ไปใช้งานอีกระบบที่นั่นได้ เช่น เราอาจเขียนโปรแกรมบน Windows และนำไปใช้งานบนเครื่อง Mac หรือ Linux เป็นต้น หรือ เรียกว่าการทำงานข้ามแพลตฟอร์ม (Platform) นั่นเอง
- **Open Source** - ไพธอนเป็นภาษาแบบเปิดเผยแพร่ Source Code ภายใต้ลิขสิทธิ์ของ Python Software Foundation ดังนั้น จึงมีกลุ่มอาสาสมัครเข้าร่วมพัฒนาอย่างมากมาย ช่วยให้ภาษา้มีวิวัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
- **Functional & OOP** - สามารถเลือกเขียนโปรแกรมได้ทั้งแบบ Functional และแบบ Object-Oriented
- **GUI Programming** - ไพธอนสนับสนุนการเขียนโปรแกรมแบบ Graphic User Interface เพื่อติดต่อและโต้ตอบกับผู้ใช้แบบกราฟิก ซึ่งสามารถนำไปใช้งานบนระบบปฏิบัติการที่แตกต่างกันได้
- **Databases** - ไพธอนมีไลบรารีที่สนับสนุนการเชื่อมต่อกับโปรแกรมฐานข้อมูลหลัก ๆ เกือบทั้งหมด
- **Automatic Memory Management** - ภาษาไพธอนมีกลไกจัดการหน่วยความจำแบบอัตโนมัติ จึงช่วยลดข้อผิดพลาดจากการเกิดปัญหา Memory Leak และส่งผลให้โปรแกรมทำงานได้อย่างคงทน
- **Large Community & Support** - ภาษาไพธอนมีชุมชนหรือกลุ่มผู้ใช้งานใหญ่ที่พร้อมให้การสนับสนุนและช่วยเหลือเมื่อเราเกิดปัญหา
- **Support Libraries** - นอกจากไลบรารีแบบ Built-in ที่มากับภาษาไพธอนเองแล้ว ความสามารถในการติดตั้งไลบรารีจากภายนอก หรือ Third-Party Libraries เข้ามาเสริมการทำงานได้อีกด้วย จึงเกิดทางเลือกในการพัฒนาแอปพลิเคชันที่หลากหลายยิ่งขึ้น

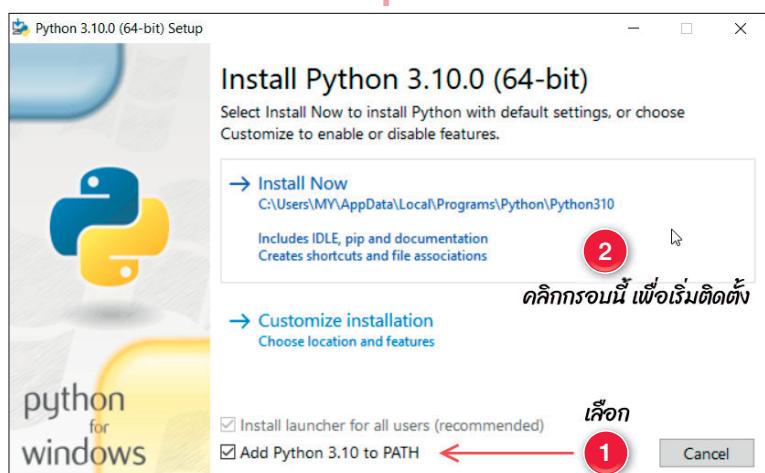
การติดตั้งภาษา Python

ก่อนที่เราจะสามารถทดสอบการทำงานต่าง ๆ ได้ จำเป็นต้องติดตั้งตัวประมวลผลของภาษาไพธอนลงไว้ ก่อน โดยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

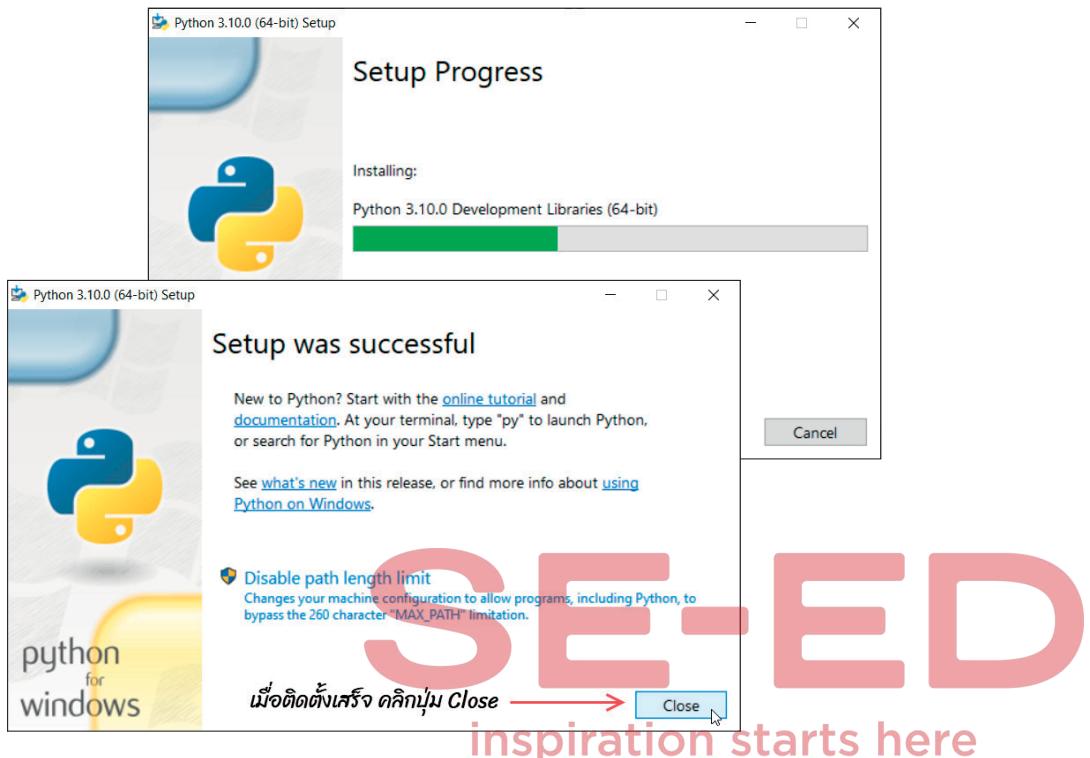
1. เราสามารถดาวน์โหลดชุดติดตั้งได้จากเว็บไซต์ <https://www.python.org/downloads/>

2. หลังจากดาวน์โหลดเสร็จ ก็ต้องเบิลคลิกไฟล์ที่ได้มา เมื่อปรากฏหน้าจอที่แสดงฟีเจอร์ (Feature) ในการติดตั้ง ลิสที่ควรเลือกคือ
 - 1) Add Python X.XX (หมายเลขอาร์ชัน) to PATH
 - 2) คลิกที่กรอบ Install Now เพื่อเลือกติดตั้งองค์ประกอบที่จำเป็นต่อการใช้งานทั่วๆไปทั้งหมด

3. หลังจากนั้น จะเข้าสู่ขั้นตอนการติดตั้ง ก็ให้เราอ่อนกว่าจะเสร็จลิ้น

หลังจากติดตั้งภาษาไพธอนลงไว้แล้ว ลิ้งที่เราต้องพิจารณาในลำดับถัดไปคือ การเลือกเครื่องมือในการเขียนโค้ด ซึ่งมีตัวเลือกค่อนข้างมาก และต่างก็มีข้อดีข้อเสียที่แตกต่างกัน สำหรับในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนจะเลือกใช้ Jupyter บน VS Code เป็นหลัก ดังรายละเอียดที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อๆ ไป

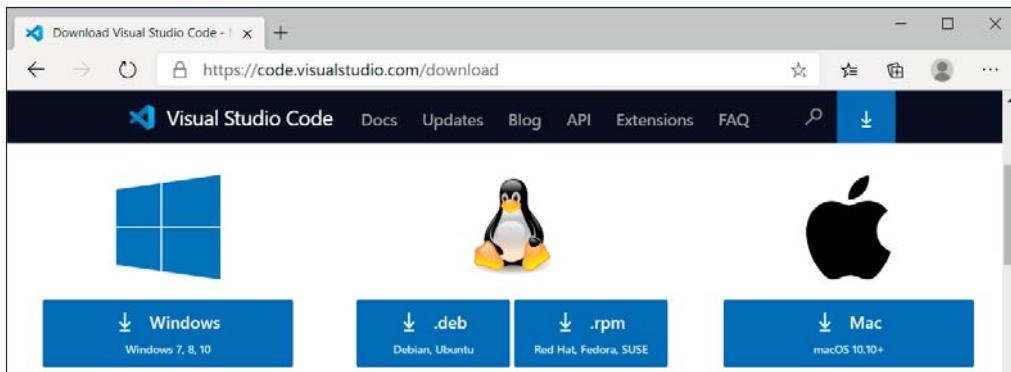
การใช้งาน Visual Studio Code (VS Code)

Visual Studio Code หรือโดยทั่วไปเรามักเรียกสั้นๆ ว่า VS Code เป็นโปรแกรมประเภท IDE (Integrated Development Environment) ที่ Microsoft สร้างขึ้นมาสำหรับใช้ในการเขียนโค้ดทั่วๆ ไป และได้รับความนิยมสูงสุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีลักษณะที่โดดเด่นหลายประการ เช่น ให้ใช้งานฟรี รองรับการเขียนโค้ดได้หลายภาษา และที่สำคัญคือ มีส่วนเสริมการทำงานให้เลือกใช้มากมาย แม้ในหนังสือเล่มนี้จะเน้นการใช้ Jupyter เป็นหลัก แต่ก็ต้องทำงานอยู่บนพื้นฐานของ VS Code (ใช้งานร่วมกัน) ดังนั้น จึงจำเป็นต้องรู้จักวิธีการใช้งานบางอย่างเกี่ยวกับ VS Code เอาไว้ล่วงหน้า โดยลิ้งที่เราควรรู้ในเบื้องต้นมีดังนี้

การติดตั้ง VS Code

สำหรับการติดตั้ง VS Code ลงในเครื่องที่เราจะใช้งาน มีขั้นตอนโดยสังเขปคือ

- สามารถดาวน์โหลดชุดติดตั้งได้ที่ <https://code.visualstudio.com/download>

- หลังจากดาวน์โหลดเสร็จ ให้ดับเบลคลิกไฟล์ติดตั้งที่ได้มา จากนั้นในหน้าจอถัดไป ก็ยอมรับเงื่อนไขแล้วคลิกปุ่ม Next (ดังภาพถัดไป ด้านซ้ายมือ)
- ขั้นตอนต่อไป จะมีอปชันให้เลือก ก็แนะนำให้เลือกทั้งหมด แล้วคลิกปุ่ม Next

Setup - Microsoft Visual Studio Code (User)

License Agreement
Please read the following important information before continuing.

Please read the following License Agreement. You must accept the terms of this agreement continuing with the installation.

This license applies to the Visual Studio Code product. Source Code for Visual Studio Code is available at <https://github.com/Microsoft/vscode> under the MIT license agreement at <https://github.com/microsoft/vscode/blob/master/LICENSE.txt>. Additional license information can be found in our FAQ at <https://code.visualstudio.com/docs/supporting/faq>.

MICROSOFT SOFTWARE LICENSE TERMS

MICROSOFT VISUAL STUDIO CODE

I accept the agreement ← ยอมรับข้อตกลง 1

I do not accept the agreement

2 **คลิกปุ่ม Next →** Next >

Setup - Microsoft Visual Studio Code (User)

Select Additional Tasks
Which additional tasks should be performed?

Select the additional tasks you would like Setup to perform while installing Visual Studio Code, then click Next.

Additional icons:

Create a desktop icon

Other:

Add "Open with Code" action to Windows Explorer file context menu

Add "Open with Code" action to Windows Explorer directory context menu

Register Code as an editor for supported file types

Add to PATH (requires shell restart)

1 **ควรเลือกทั้งหมด**

2 **คลิก Next**

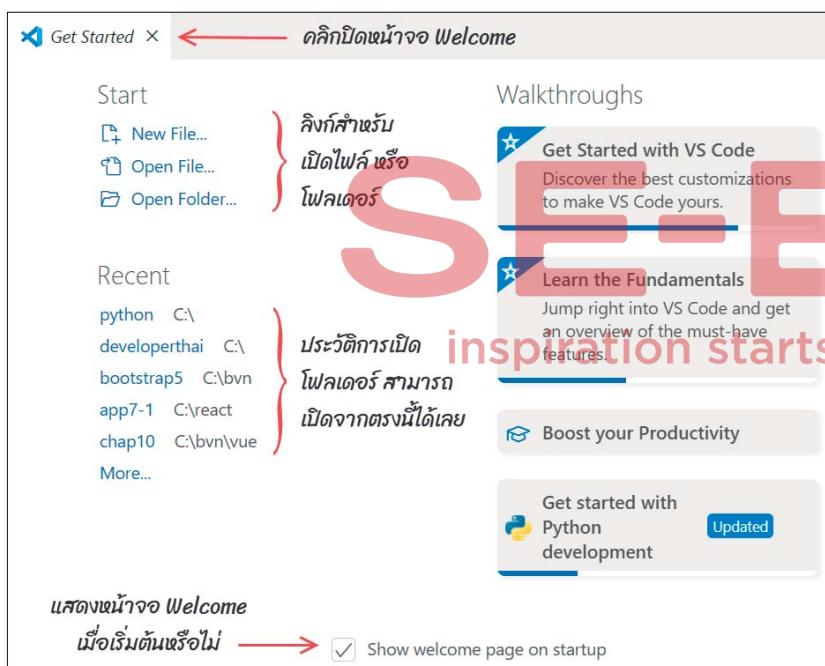
< Back Next > Cancel

- ต่อจากนั้น คลิกปุ่ม Install เพื่อเริ่มการติดตั้งไฟล์ จากนั้นก็รอจนกว่าจะแล้วเสร็จ

หน้าจอ Welcome (Get Started)

เมื่อเราเปิดเข้าสู่ VS Code ตามปกติ จะปรากฏหน้าจอ Welcome (หรือ Get Started) เป็นอันดับแรก ซึ่งลักษณะที่สำคัญเกี่ยวกับหน้าจอนี้คือ

- อาจมีการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจเกี่ยวกับ VS Code
- มีลิงก์สำหรับให้เราคลิกเพื่อเปิดไฟล์หรือโฟลเดอร์เป้าหมายที่ต้องการได้อีกหนึ่งวิธี นอกเหนือจาก การเลือกที่เมนู
- มีลิงก์ที่แสดงประวัติการเปิดโฟลเดอร์ที่เราเข้าสู่ VS Code ในครั้งก่อน ๆ ซึ่งหากมีโฟลเดอร์เป้าหมาย ที่เราต้องการรวมอยู่ด้วย ก็สามารถคลิกเปิดจากตรงนี้ได้ทันที

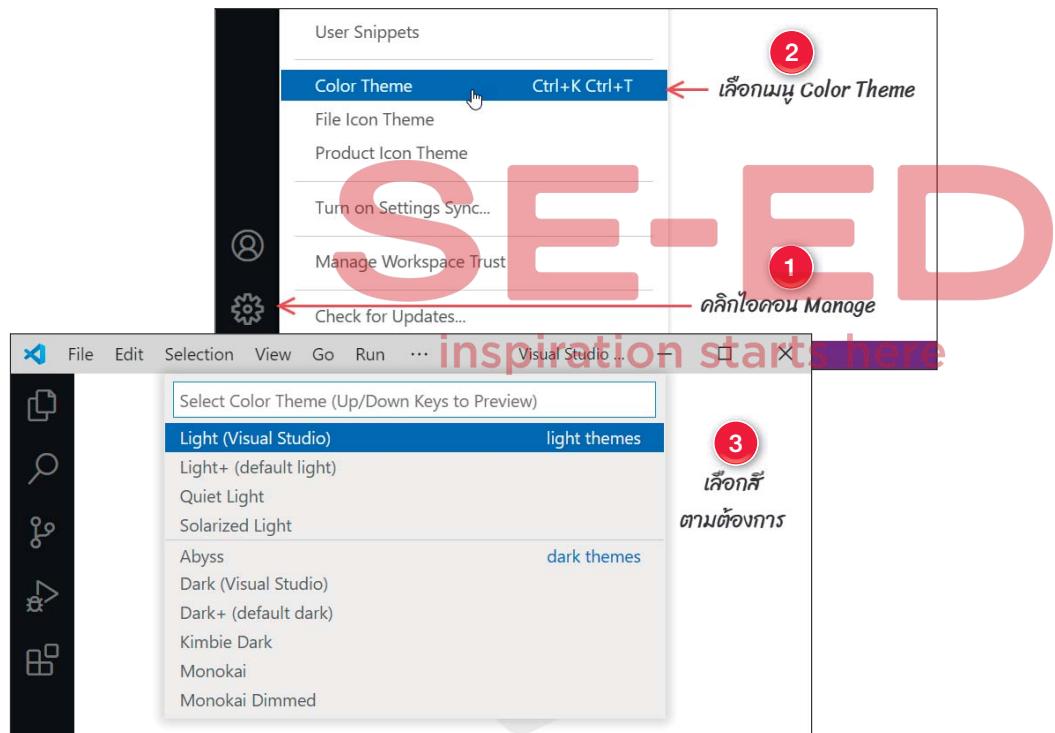
หากเราต้องการปิดหน้าจอนี้ ก็คลิกปุ่ม X ที่แท็บด้านบน หรือหากไม่ต้องการให้ปรากฏหน้า Welcome (Get Started) ต่อไปอีก ก็ให้เราเอาเครื่องหมายถูกตรงตัวเลือก Show welcome page on startup ที่บริเวณ ขอบด้านล่างออก หรือหลังจากปิดไปแล้ว หากเราต้องการให้หน้าจอ Welcome กลับมาแสดงอีกครั้ง ก็ให้เลือก ที่เมนู Help > Get Started

การเลือกรูปแบบสี (Theme)

ตามปกติ VS Code จะเลือกธีม (Theme) เป็นสีดำ (Dark) เอาไว้ล่วงหน้า ซึ่งหากเราชอบแบบนี้ ก็ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนก็ได้ แต่ถ้าเราต้องการลีสันในรูปแบบอื่น ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่ง VS Code มีตัวเลือกอยู่จำนวนหนึ่ง โดยใช้ขั้นตอนดังนี้

1. ที่มุมล่างขวาของโปรแกรม VS Code ให้คลิกที่ไอคอน Manage (รูปเฟือง)
2. เลือกที่เมนู Color Theme

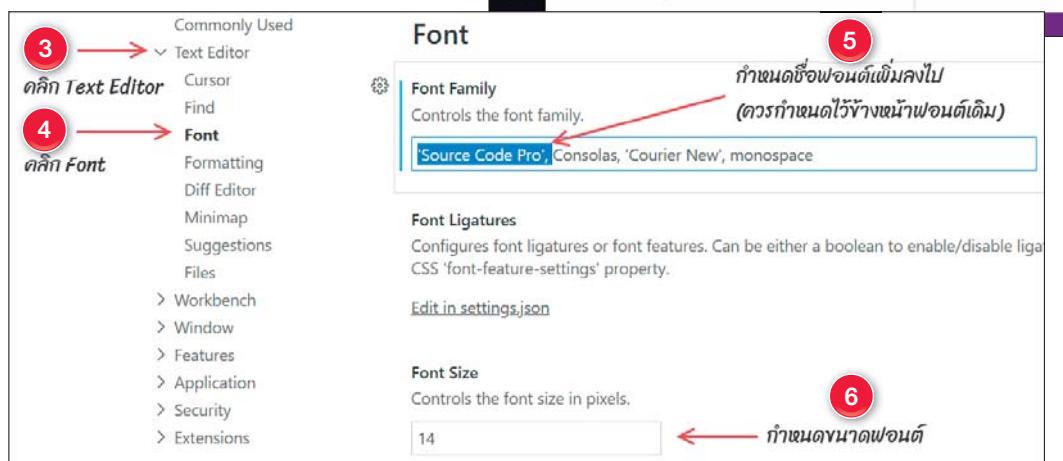
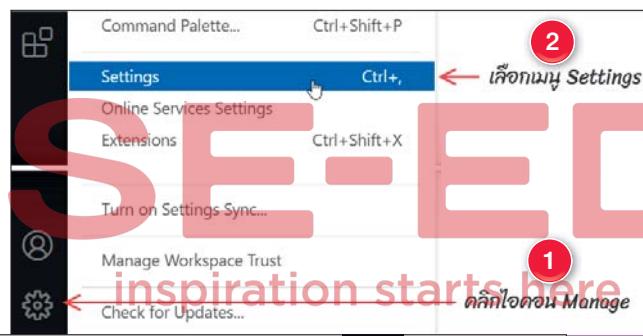
จากนั้นจะปรากฏรายชื่อสีให้เลือก ถ้าเรายังไม่ทราบว่าแต่ละสีมีลักษณะเป็นยังไง ก็อาจลองเลือกดูก่อนก็ได้ ถ้าไม่ถูกใจก็ค่อยเลือกสีใหม่ สำหรับที่ใช้ประกอบในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนจะเลือกธีมสีแบบ Light (Visual Studio)

การปรับเปลี่ยนฟอนต์

ฟอนต์ (Font: ในที่นี้คือตัวอักษรที่ใช้เขียนโค้ดและแสดงผลลัพธ์) ที่ VS Code กำหนดเอาไว้ล่วงหน้า แม้จะเป็นรูปแบบมาตรฐานที่นิยมใช้งานกันทั่วไป แต่หากต้องการใช้ฟอนต์ที่เราถูกใจ ก็สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ที่มุมล่างขวาของโปรแกรม VS Code ให้คลิกที่ไอคอน Manage (รูปเฟือง)
2. เลือกที่เมนู Settings
3. คลิกแท็บ Text Editor
4. คลิกแท็บ Font
5. กำหนดชื่อฟอนต์ลงในช่อง Font Family ซึ่งตามปกติ จะมีฟอนต์เดิมที่ VS Code กำหนดไว้ให้ล่วงหน้า หากเราต้องการเปลี่ยนไปใช้ชนิดอื่น ควรเพิ่มชื่อฟอนต์ไว้ข้างหน้าฟอนต์เดิม (ชื่อที่อยู่ก่อน จะถูกพิจารณาก่อน และไม่แนะนำให้ลบชื่อฟอนต์เดิมออก) โดยค้นด้วยเครื่องหมาย , และถ้าชื่อฟอนต์ชนิดนั้นมีช่องว่าง ให้เขียนไว้ในเครื่องหมาย '' ซึ่งชื่อฟอนต์ที่ระบุ ต้องถูกติดตั้งเอาไว้ในเครื่องนั้นอยู่ก่อนแล้ว (การติดตั้งฟอนต์ ให้คัดลอกไฟล์ของฟอนต์ไปไว้ที่ C:\Windows\Fonts แล้วเริ่มโปรแกรมที่จะใช้ฟอนต์ใหม่)
6. ถ้าต้องการกำหนดขนาด ก็ระบุตัวเลขลงในช่อง Font Size และเมื่อปิดหน้าจอ Setting ฟอนต์ที่ตั้งค่าเอาไว้ ก็จะมีผลทันที

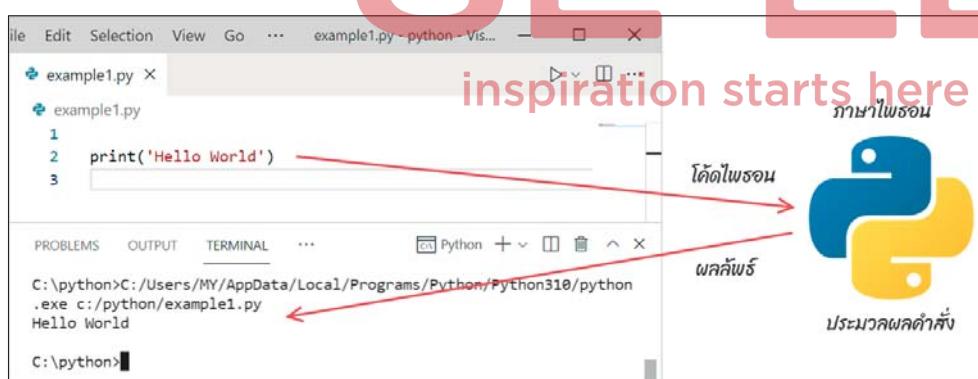

นอกจากนี้ ยังมีเทคนิคเพิ่มเติมอีกอย่างคือ การย่อหรือขยาย (Zoom) ขนาดของฟอนต์ในโปรแกรม VS Code ให้ใหญ่ขึ้นหรือเล็กลง ซึ่งกรณีนี้ จะมีผลกับทั้งโค้ด เม뉴 และข้อความอื่นๆ ทั้งหมดบน VS Code โดยใช้วิธีการง่ายๆ คือ

- หากต้องการขยายขนาดเพิ่มขึ้น (Zoom In: คล้ายกับการเข้าไปมองใกล้ ๆ ซึ่งจะเห็นขนาดที่ใหญ่ขึ้น) ให้กดคีย์บอร์ดปุ่ม <Ctrl => หรือเลือกเมนู **View > Appearance > Zoom In** ซึ่งหากทำซ้ำเช่นนี้ อีก ขนาดของฟอนต์จะเพิ่มขึ้น 1 ระดับไปเรื่อยๆ
- หากต้องการลดขนาดให้เล็กลง (Zoom Out: คล้ายกับการอภิมหามองไกล ๆ ซึ่งเราจะเห็นขนาดที่เล็กลง) ให้กดคีย์บอร์ดปุ่ม <Ctrl -> หรือเลือกเมนู **View > Appearance > Zoom Out** ซึ่งหากทำซ้ำเช่นนี้อีก ขนาดของฟอนต์จะลดลง 1 ระดับไปเรื่อยๆ

การเขียนโค้ด Python บน VS Code โดยตรง

แม้ในหนังสือเล่มนี้จะเน้นการเขียนโค้ดบน Jupyter ในรูปแบบส่วนเสริมของ VS Code ดังที่จะกล่าวถึง ในหัวข้อตัดไป แต่เรา Kerr มีพื้นฐานการเขียนโค้ดบน Editor ของ VS Code เอาไว้บ้าง ซึ่งอาจต้องนำไปใช้งาน ในบางโอกาส ดังนั้น จึงจะแนะนำแนวทางไว้พอสังเขป แต่อย่างไรก็ตาม VS Code มีเพียงหน้าที่เกี่ยวกับ การเขียนโค้ดเท่านั้น แต่การประมวลผลคำสั่ง (Compile) เป็นหน้าที่ของตัวแปลงภาษาไพธอน ด้วยเหตุนี้ เราจำเป็นต้องติดตั้งภาษาไพธอนเอาไว้ก่อนแล้ว จึงจะทดสอบการทำงานได้ และหากเราติดตั้งภาษาไพธอน ดังที่กล่าวไปในหัวข้อก่อนนี้ ก็สามารถใช้งานได้เลย

จากภาพ เป็นหลักการโดยสังเขปในการทำงานของภาษาไพธอน กล่าวคือ เราจะเขียนโค้ดบน Editor ของ VS Code จากนั้น เมื่อสั่งรัน (Run) โค้ดจะถูกส่งไปประมวลผลยังตัวแปลงภาษาไพธอน และผลลัพธ์ที่ได้จะถูก ส่งกลับมาแสดงผลที่ส่วน Terminal ของ VS Code

สำหรับขั้นตอนการเขียนโค้ดบน VS Code มีแนวทางโดยสังเขปดังนี้

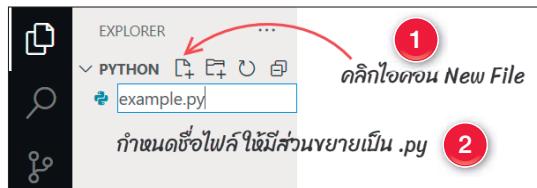
- ตามหลักการของ VS Code เราควรสร้างโฟลเดอร์สำหรับเก็บไฟล์ไว้ต่างหาก ซึ่งในที่นี้ผู้เขียนจะสร้าง โฟลเดอร์ชื่อ python ไว้ที่ตำแหน่ง **c:\python**

2. เมื่อเปิดเข้าสู่ VS Code ให้เปิดโฟลเดอร์ที่ใช้เก็บโค้ดไฟชันที่สร้างเอาไว้ เช่น เลือกที่เมนู File > Open Folder จากนั้น ก็เลือกโฟลเดอร์ตั้งกล่าว (ในที่นี่คือ c:\python)

3. หลังจากนั้น ให้เราสร้างไฟล์เพิ่มเข้ามาใน โฟลเดอร์ ดังนี้

1) คลิกที่ไอคอน New File

2) กำหนดชื่อไฟล์ลงไป โดยต้องมีส่วนขยายเป็น .py เท่านั้น

4. ต่อไป ก็เขียนโค้ดภาษาไฟชันลงใน Editor ได้เลย แล้วบันทึกการเปลี่ยนแปลง เช่น กด <Ctrl + S> หรือเลือกจากเมนู File > Save

5. หากต้องการรัน ให้คลิกที่ปุ่มไอคอนหัวลูกศรตรงมุมขวาบน ซึ่งไอคอนนี้จะปรากฏเมื่อเรามีไฟล์ในมุมมอง การเขียนโค้ดภาษาไฟชันเท่านั้น

6. หลังการสั่งรัน หากโค้ดไม่มีข้อผิดพลาด ก็จะถูกส่งไปประมวลผลยังตัวแปลงภาษาไฟชันแล้วผลลัพธ์ ที่ได้ก็จะปรากฏที่ Terminal ด้านล่าง ดังหลักการที่กล่าวมาแล้ว

```
File Edit Selection View Go Run ... example.py - python - Visual Studio... □ X
EXPLORER ... คลิกที่ไอコンนี้เพื่อรันโค้ดที่เขียน
PYTHON ...
example.py x
example.py
1
2 print('ทดสอบการเขียนโค้ดภาษาไฟชัน')
PROBLEMS OUTPUT TERMINAL ... Python + □ ^ X
(c) Microsoft Corporation. All rights reserved.
C:\python>C:/Users/MY/AppData/Local/Programs/Python/Python310/
python.exe c:/python/example.py
ทดสอบการเขียนโค้ดภาษาไฟชัน ← ผลลัพธ์จากการสั่งรัน
C:\python>
```

หากเราจะทดสอบในกรณีอื่นๆ ถ้าไม่จำเป็นต้องเก็บโค้ดเดิมเอาไว้ ก็สามารถลบทิ้ง แล้วเขียนโค้ดใหม่ ลงไปแทนได้เลย แต่หากต้องการเก็บโค้ดเดิมเอาไว้ เราต้องสร้างไฟล์ใหม่เพิ่มเข้ามาในโฟลเดอร์ด้วยหลักการเดิม ทั้งหมด แล้วเมื่อเลิกใช้งาน ก็ควรปิดโฟลเดอร์โดยเลือกที่เมนู File > Close Folder และในการใช้งาน VS Code คราวต่อไป ก็อาจทำแบบได้แบบหนึ่งดังนี้

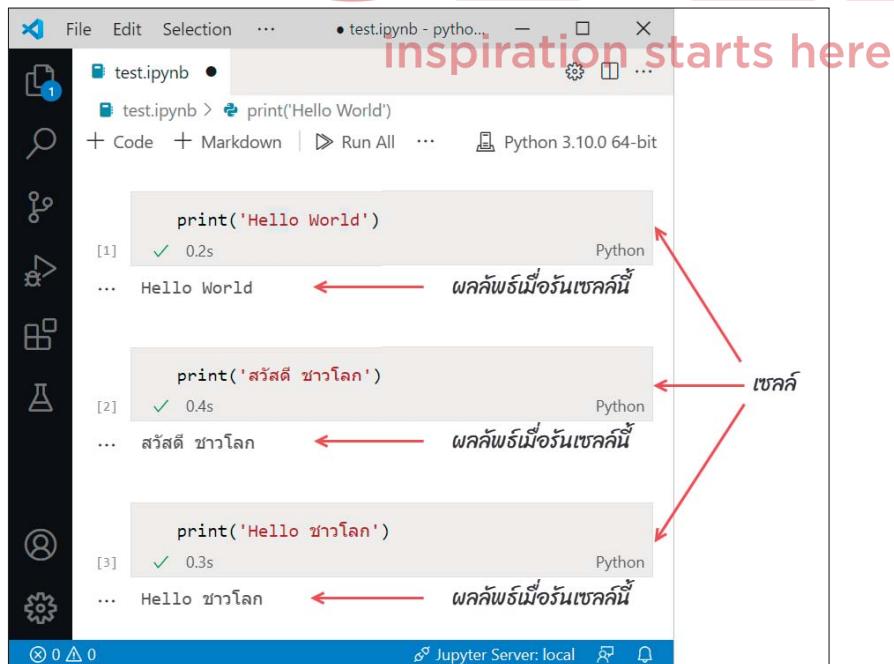
- วิธีที่ 1** เลือกเปิดโฟลเดอร์ที่เก็บไฟล์ของโค้ดเอาไว้ เช่น เลือกเมนู File > Open Folder จากนั้นเลือกโฟลเดอร์ที่จัดเก็บโค้ดให้อยู่
- วิธีที่ 2** อาจเลือกเปิดไฟล์แบบเจาะจงก็ได้ เช่น เลือกเมนู File > Open File จากนั้นเลือกไฟล์ที่จัดเก็บโค้ดให้อยู่ (.py) และเมื่อเลิกใช้งาน ก็ควรปิดไฟล์โดยเลือกที่เมนู File > Close Editor

ในการเปิดใช้งาน VS Code ครั้งต่อๆ ไป ถ้ามีรายชื่อโฟลเดอร์หรือไฟล์เป้าหมาย ปรากฏบนหน้าจอ Welcome (Get Started) ก็สามารถคลิกที่ลิงก์เพื่อเปิดจากตรงนั้นเลยก็ได้

Jupyter สำหรับ VS Code

กรณีที่เราเริ่มต้นศึกษาการเขียนโค้ด อาจมีเนื้อหาปลีกย่อยหลายอย่างที่เราจำเป็นต้องทดสอบอยู่ตลอด เช่นหากเราต้องการนำโค้ดกลับมาใช้งานใหม่ ก็ต้องจัดเก็บโค้ดเหล่านั้นแยกไว้คนละไฟล์ ดังนั้น ถ้าเราทดสอบ 100 ตัวอย่าง ก็ต้องสร้าง 100 ไฟล์ เป็นต้น นี่จึงกลายเป็นความยุ่งยากอีกอย่างหนึ่งของการเรียนรู้ในเบื้องต้น

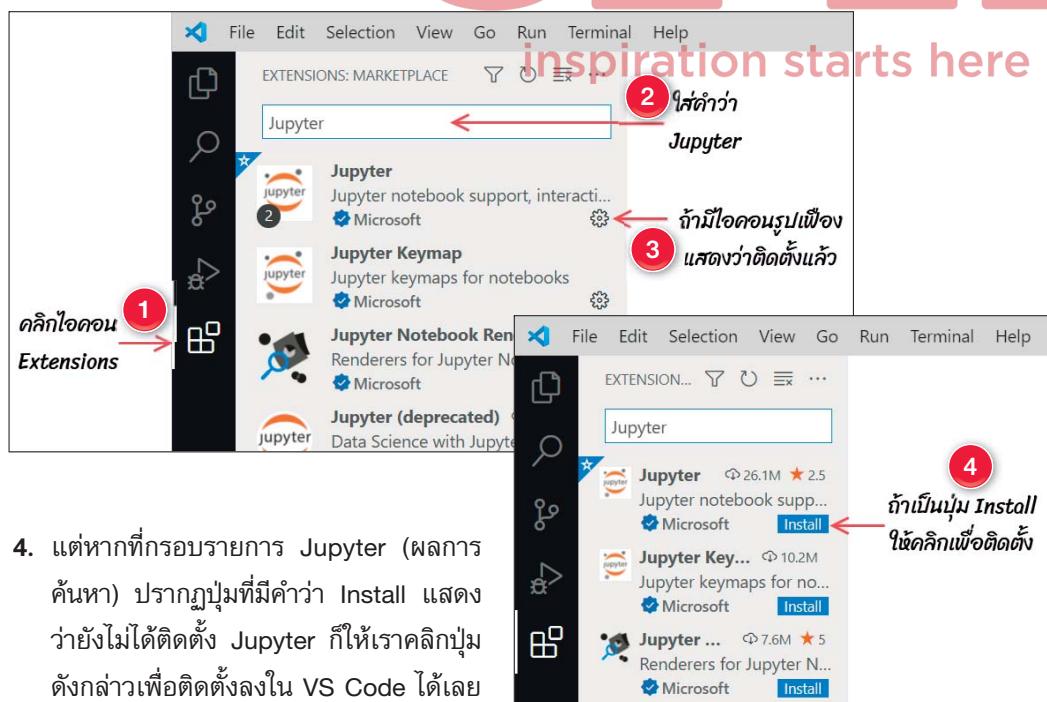
จากปัญหาดังที่กล่าวมา เราอาจเปลี่ยนมาเขียนโค้ดด้วยเครื่องมืออีกแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถจัดเก็บโค้ด การทดสอบปลีกย่อยหลายอย่าง อันรวมไว้ในไฟล์เดียวกันได้ โดยเราเรียกเครื่องมือนี้ว่า **Jupyter Notebook** (อาจเรียกสั้นๆ ว่า Jupyter) ซึ่งมีลักษณะที่น่าสนใจดังนี้

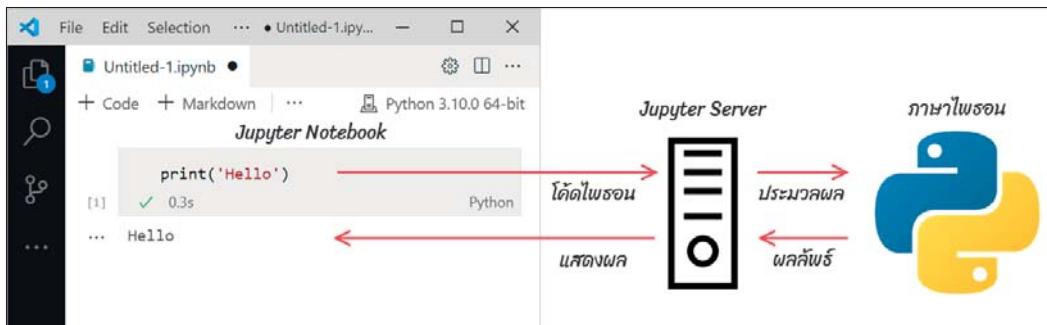
- Jupyter จะแบ่งพื้นที่สำหรับการเขียนโค้ดออกเป็นช่องๆ ซึ่งเรียกว่าเซลล์ (Cell)
- ในไฟล์เดียวกัน สามารถสร้างได้มากกว่า 1 เซลล์
- เราสามารถเขียนโค้ดเพื่อทดสอบในแต่ละเรื่องโดยแยกไว้คนละเซลล์ และสามารถรันเพื่อดูผลลัพธ์ เฉพาะโค้ดที่อยู่ในเซลล์ใดเซลล์หนึ่งได้เลย

ตามปกติ เราสามารถใช้ Jupyter ได้หลายแนวทาง เช่น ติดตั้งผ่านชุด Anaconda หรือใช้งานผ่าน Google Colab เป็นต้น แต่ว่ามีเหล่านี้ จะใช้งานในแบบเบื้องต้นแล้วก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ที่สูงจากเล็กน้อย สำหรับผู้เริ่มต้น และนักวิเคราะห์ข้อมูล แนะนำให้เราสามารถนำ Jupyter มาใช้ร่วมกับ VS Code ในรูปแบบของส่วนเสริม (Extension) ได้เช่นกัน โดยเราต้องติดตั้งเพิ่มเติมลง VS Code ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ที่ VS Code ให้คลิกที่ไอคอน Extension ที่แถบด้านซ้าย
2. พิมพ์คำว่า Jupyter ลงในช่องค้นหา (ขณะนั้นต้องเข้ามารอในเน็ต)
3. ตามปกติ ผลการค้นหาจะมีรายการที่ชื่อ Jupyter (ที่ผ่านการตรวจสอบจาก Microsoft แล้ว) และถ้ามีไอคอนรูปเฟืองปรากฏที่กรอบรายการดังกล่าว แสดงว่า Jupyter ถูกติดตั้งเอาไว้แล้ว ซึ่งเราไม่จำเป็นต้องทำอะไรต่อ สามารถคลิกที่ไปไอคอน Extension (เขียนเดียว กดซ้ำ 1) เพื่อปิดหน้าจอการค้นหาส่วนเสริมได้เลย

อย่างไรก็ตาม Jupyter ก็เป็นเพียงเครื่องมือในการเขียนโค้ด เช่นเดียวกับ VS Code แต่หน้าที่ในการประมวลผลคำสั่งก็เป็นของตัวแปลงภาษาไพธอนอีกเช่นกัน ดังนั้น เราต้องติดตั้งภาษาไพธอนเอาไว้ก่อนแล้วจึงจะรันทดสอบ Jupyter ได้ โดยลักษณะการทำงานร่วมกันระหว่าง VS Code กับ Jupyter และ Python เป็นดังภาพ

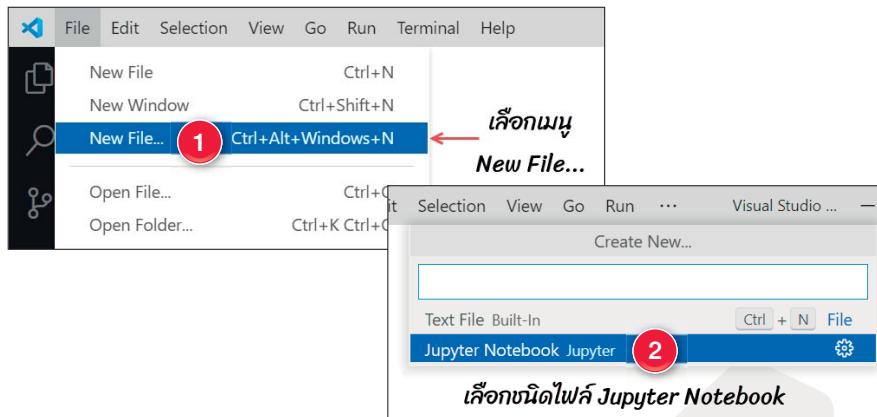

การสร้างไฟล์ของ Jupyter

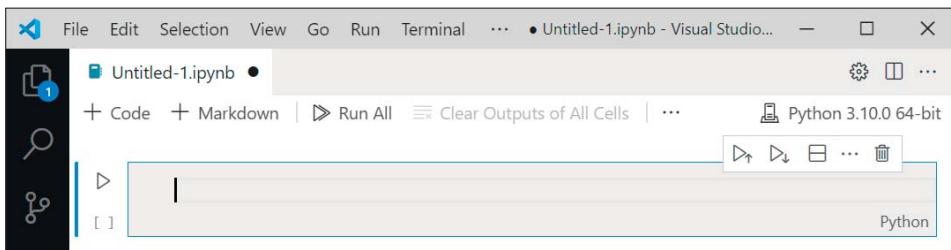
การใช้งาน Jupyter ในแบบส่วนใหญ่ของ VS Code นั้น เราต้องล้วงและเปิดไฟล์ที่เป็นรูปแบบของ Jupyter เครื่องมือต่างๆ จึงจะปรากฏให้เห็น โดยไฟล์ของ Jupyter นั้นต้องมีส่วนขยายเป็น `.ipynb` (มาจาก Interactive Python Notebook ซึ่งเป็นชื่อเดิมของ Jupyter) ซึ่งแนวทางการสร้างไฟล์อาจทำแบบใดแบบหนึ่งคือ

- วิธีที่ 1 เปิดเข้าสู่ VS Code และทำการสร้าง Jupyter Notebook

- เลือกเมนู File > New File... (ต้องเป็นเมนู New File อันที่สอง ไม่ใช่อันบนสุด) หรือคลิกที่ลิงก์ New File... บนหน้าจอ Welcome (Get Started) ก็ได้
- เลือกชนิดไฟล์เป็น Jupyter Notebook

3) หลังจากนั้น จะเข้าสู่มุมมองของ Jupyter ซึ่งไฟล์จะถูกกำหนดชื่อเป็น Untitled-x.ipynb ไว้ล่วงหน้า

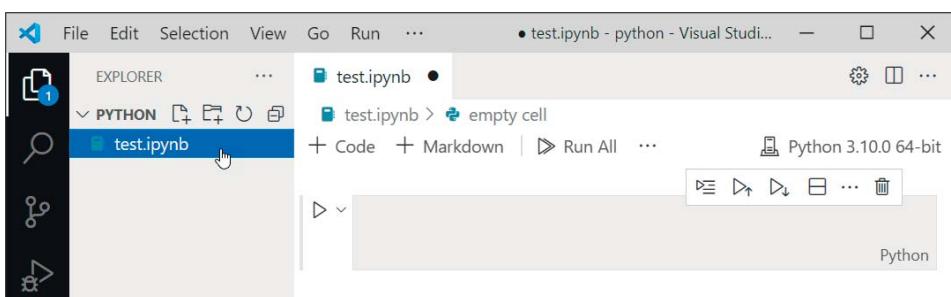
4) หากต้องการบันทึกไฟล์ ให้เลือกเมนู File > Save (หรือ Save As) และกำหนดชื่อใหม่ลงไป โดยล้วนขยายของไฟล์ต้องเป็น .ipynb เท่านั้น เช่น test.ipynb และเลือกจัดเก็บไว้ที่ใดก็ได้ ซึ่งตามการอ้างอิงในหนังสือเล่มนี้ผู้เขียนจะเก็บไว้ที่ C:\python หลังจากนั้นให้ทำดังนี้

- **วิธีที่ 2** เข้าสู่ VS Code และเปิดโฟลเดอร์ที่จะจัดเก็บไฟล์ Jupyter (ถ้ายังไม่มีโฟลเดอร์ดังกล่าวต้องสร้างขึ้นมาก่อน) เช่นในหนังสือเล่มนี้ ผู้เขียนจะเปิดโฟลเดอร์ที่ตั้งแห่ง C:\python หลังจากนั้นให้ทำดังนี้

1) ให้คลิกไอคอน New File

2) กำหนดชื่อไฟล์ตามต้องการ โดยให้มีส่วนขยายเป็น .ipynb โดยไฟล์จะถูกจัดเก็บลงในโฟลเดอร์ที่เรากรอกลงเบื้องตนานี้

3) เมื่อเราคลิกเปิดไฟล์ที่มีส่วนขยายเป็น .ipynb ส่วน Editor ของ VS Code ก็จะแสดงเครื่องมือในมุมมองของ Jupyter โดยอัตโนมัติ

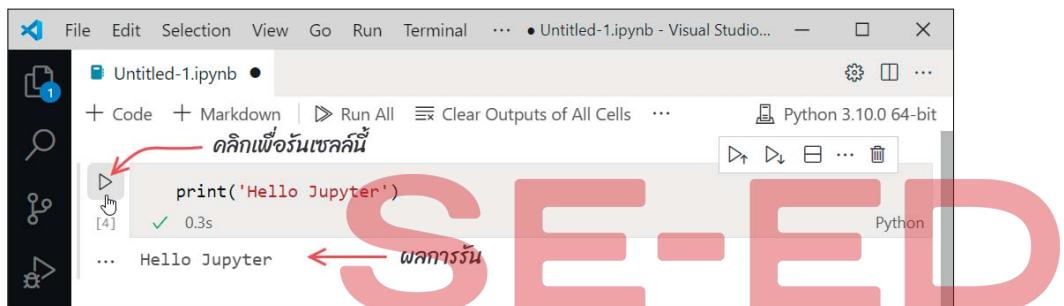
การใช้งานในครั้งต่อไป เราอาจเปิดไฟล์ .ipynb โดยตรง เช่น เลือกเมนู File > Open File หรือจะเปิดโฟลเดอร์ที่จัดเก็บไฟล์เอาไว้ เช่น เลือกเมนู File > Open Folder และค่อยเปิดไฟล์ .ipynb ภายใต้

การใช้เครื่องมือของ Jupyter

เราต้องเปิดไฟล์ ที่มีส่วนขยายเป็น .ipynb เครื่องมือของ Jupyter จึงจะปรากฏให้เห็น ดังที่ได้กล่าวไป ในหัวข้อที่ผ่านมา สำหรับแนวทางการใช้เครื่องมือที่สำคัญของ Jupyter มีดังนี้

การเขียนโคดและการรัน

เมื่อเราร่างหรือเปิดไฟล์ของ Jupyter ต่อไปก็สามารถเขียนโค้ดภาษาไพธอนลงในเซลล์ได้ตามปกติ และหากต้องการรัน ให้คลิกไอคอนหัวลูกศรที่ขอบด้านซ้ายของเซลล์นั้น แล้วผลลัพธ์ที่ได้ จะถูกนำมาแสดงที่ด้านล่างของเซลล์

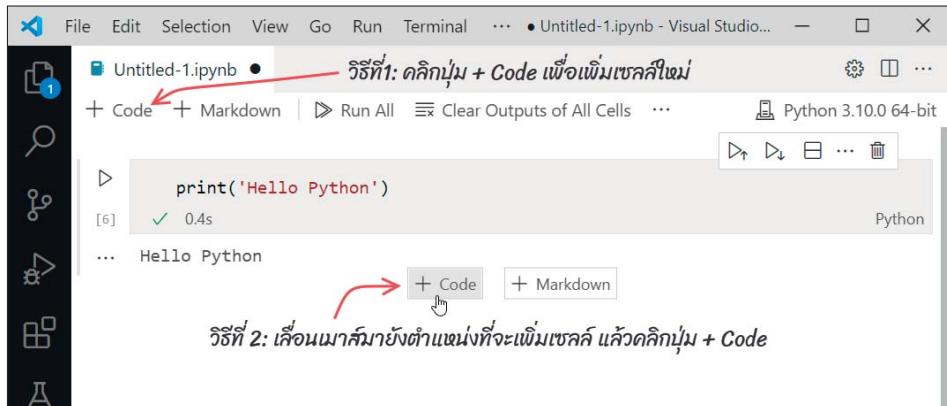

นอกจากนี้ ยังมีทางเลือกอื่นๆ ในการรัน เช่น กดคีย์บอร์ดปุ่ม <Ctrl + Alt + Enter> เพื่อรันเซลล์ที่ถูกเลือกในขณะนั้น (ต้องคลิกที่เซลล์ที่อยู่ในสถานะ Active ชึ่งเล้นขอบจะเป็นลีฟ้า)

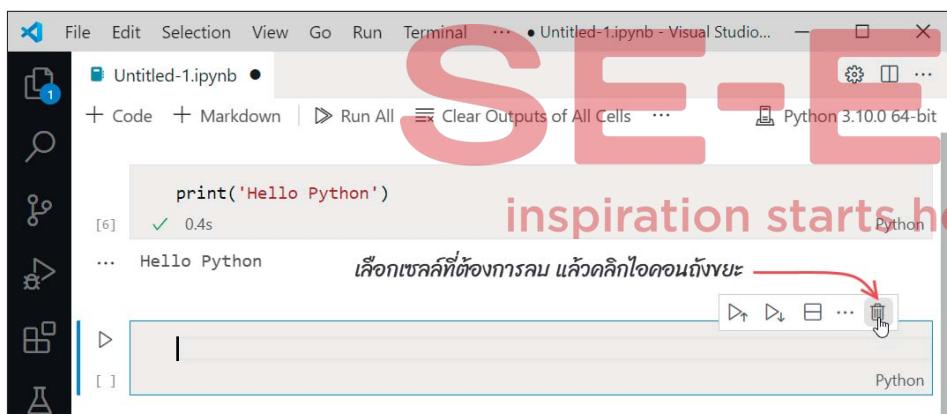
การเพิ่มและลบเซลล์

หากเราต้องการเพิ่มเซลล์ใหม่เพื่อทดสอบโค้ดของเรื่องอื่นๆ ความจริงก็มีหลายทางเลือกที่ทำได้ แต่วิธีที่น่าจะสะดวกที่สุดอาจเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

- **วิธีที่ 1** คลิกที่ปุ่ม + Code ที่แถบ툴บาร์ด้านบน (ซ้ายสุด) ซึ่งในกรณีนี้จะเป็นการเพิ่มเซลล์ใหม่ต่อจากเซลล์ที่ถูกเลือกในขณะนั้น หรือถ้าไม่เลือกเซลล์ใดเลยก็จะเพิ่มต่อจากเซลล์แรก
- **วิธีที่ 2** เมื่อต้องการเพิ่มเซลล์ที่ตำแหน่งใด ให้เลื่อนเมาส์มายังบริเวณกึ่งกลางหน้าจอของตำแหน่งนั้น เมื่อปรากฏปุ่ม + Code ก็ให้คลิกปุ่มนั้นดังกล่าว ซึ่งเซลล์จะถูกเพิ่มที่นั่น

หากเราต้องการลบเซลล์ใดทึ้งไป ให้เลือก (คลิก) ที่เซลล์นั้นก่อน เพื่อให้อยู่ในสถานะ Active ซึ่งจะปรากฏ
แถบทูลบาร์ที่มุ่งความสนใจ แล้วคลิกปุ่มไอคอนถังขยะ

การนำโค้ดของหนังสือมาใช้งาน

เราได้ทราบไปแล้วว่า ภาษาในไฟล์ .ipynb ของ Jupyter อาจมีได้มากกว่า 1 เซลล์ แต่หากในไฟล์เดียวกัน มีจำนวนเซลล์มากเกินไป ก็อาจยุ่งยากต่อการเลื่อนค้นหาเมื่อต้องการทดสอบในภายหลัง ดังนั้น ในหนังสือเล่มนี้ จึงจะแยกโค้ดของแต่ละบทให้อยู่คุณลักษณะไฟล์ เช่น

chapter2.ipynb สำหรับโค้ดตัวอย่างทั้งหมดของบทที่ 2

chapter3.ipynb สำหรับโค้ดตัวอย่างทั้งหมดของบทที่ 3

...

ในแต่ละไฟล์นั้น จะประกอบไปด้วยเซลล์อยู่ ๆ สำหรับตัวอย่างต่าง ๆ ที่มีในบทนั้น ๆ ซึ่งจะเขียนกำกับ เอาไว้ที่บรรทัดแรกของแต่ละเซลล์ และจะตรงกับที่ระบุไว้ในหนังสือ เช่น


```
chapter2.ipynb • C: > python > chapter2.ipynb > #ตัวอย่าง 2-1 print('...')

+ Code + Markdown | Run All Clear Outputs of All Cells ... Python 3.10.0 64-bit
  ▶  ▷  ▷  □  ...  ⚡
```

#ตัวอย่าง 2-1
print('...')

#ตัวอย่าง 2-2

สำหรับโค้ดของหนังสือเล่มนี้ ผู้อ่านสามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.developerthai.com> ทั้งนี้ หากเราจะทดสอบการทำงาน ให้เข้าสู่ VS Code และเปิดไฟล์เดอร์ python จากนั้นค่อยคลิกเปิดไฟล์ของบทที่ต้องการ ต่อไปก็สามารถรันทดสอบตามหลักการที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด

inspiration starts here

PYTHON SEED

inspiration starts here

พื้นฐานการเขียนโค้ด Python

2

ภาษาไพธอนมีองค์ประกอบและข้อกำหนดที่สำคัญหลายอย่างซึ่งเราควรรู้จักในเบื้องต้น โดยลิสท์ที่จะกล่าวถึงในบทนี้ เช่น การประกาศและกำหนดค่าตัวแปร การแสดงผล ข้อมูลชนิดตัวเลขและสตริง รวมถึงการรับข้อมูลทางคีย์บอร์ด ซึ่งลิสท์เหล่านี้ล้วนเป็นพื้นฐานสำคัญของภาษาไพธอนที่เราต้องใช้งานกันไปตลอด

คีย์เวิร์ดของภาษา Python inspiration starts here

คีย์เวิร์ด (Keyword) หรือ Reserved Words คือคำที่ถูกสงวนไว้เป็นคำสั่งสำหรับควบคุมการทำงานซึ่งเราไม่สามารถนำคำเหล่านี้ไปตั้งเป็นชื่อตัวแปรหรือฟังก์ชันได้ โดยคีย์เวิร์ดทั้งหมดของไพธอนมีดังนี้

False	await	else	import	pass
None	break	except	in	raise
True	class	finally	is	return
and	continue	for	lambda	try
as	def	from	nonlocal	while
assert	del	global	not	with
async	elif	if	or	yield

คำว่า True, False และ None ต้องเขียนขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ เพราะไม่ได้ใช้เพื่อเป็นคำสั่ง แต่ใช้แทนค่าของข้อมูล ล้วนคำอื่นๆ ต้องเขียนเป็นตัวพิมพ์เล็กทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในอนาคตอาจมีการเพิ่มคีย์เวิร์ดเข้ามาใหม่ก็เป็นได้ ซึ่งเราสามารถเขียนโค้ดเพื่อแสดงคีย์เวิร์ดทั้งหมดของเวอร์ชันที่ใช้งานอยู่ในขณะนั้น เช่น อาจเขียนคำสั่งลงในเซลล์ของ Jupyter ดังนี้

ตัวอย่าง 2-1 แสดงคีย์เวิร์ดทั้งหมดของภาษาไพธอน

```
import keyword
print(keyword.kwlist)
```

```
#ตัวอย่าง 2-1

import keyword

print(keyword.kwlist)

✓ 0.4s
```

Python

```
['False', 'None', 'True', 'and', 'as', 'assert', 'async', 'await', 'break',
'class', 'continue', 'def', 'del', 'elif', 'else', 'except', 'finally',
'for', 'from', 'global', 'if', 'import', 'in', 'is', 'lambda', 'nonlocal',
'not', 'or', 'pass', 'raise', 'return', 'try', 'while', 'with', 'yield']
```

inspiration starts here

ถ้าเราไม่แน่ใจว่าคำนั้นเป็นคีย์เวิร์ดของไพธอนหรือไม่ ก็สามารถตรวจสอบด้วยคำสั่งดังนี้

```
keyword.iskeyword("คำที่จะตรวจสอบ")
```

ถ้าเป็นคีย์เวิร์ดจะได้คำว่า True กลับคืนมา แต่ถ้าไม่ใช่จะได้คำว่า False เช่น

```
#ตัวอย่าง 2-2

import keyword

p = keyword.iskeyword("python")
print(p)

a = keyword.iskeyword("and")
print(a)

✓ 0.4s
```

Python

```
False
True
```

ตัวอย่าง 2-2 การตรวจสอบว่าเป็นคีย์เวิร์ดของภาษาไพธอนหรือไม่

```
import keyword

p = keyword.iskeyword("python")
print(p)

a = keyword.iskeyword("and")
print(a)
```

ลักษณะของตัวแปร

ตัวแปร (Variable) หมายถึงคำที่เราใช้สำหรับอ้างอิงถึงข้อมูลต่าง ๆ ทั้งการจัดเก็บและการนำข้อมูลไปใช้งาน จะต้องทำผ่านตัวแปร ซึ่งการตั้งชื่อตัวแปรในไพธอน มีข้อกำหนดดังนี้

- ต้องประกอบด้วยตัว a - z หรือ A - Z หรือ Underscore (_) หรือตัวเลข 0 - 9 เท่านั้น
- ห้ามขึ้นต้น (อักษรตัวแรก) ด้วยตัวเลข แต่ตัวต่อๆ ไปสามารถใช้เป็นตัวเลขได้
- ห้ามมีช่องว่างหรืออักษรระเอิน์ในออกเหนือจาก 2 ข้อที่กล่าวมา
- การเขียนด้วยตัวพิมพ์เล็ก-ใหญ่ต่างกัน เช่น abc, ABC, Abc ถือว่าไม่เหมือนกัน
- ต้องไม่ซ้ำกับคีย์เวิร์ดของภาษาไพธอน **inspiration starts here**
- ในภาษาไพธอน เรา尼ยมตั้งชื่อตัวแปรให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์เล็ก แต่ถ้าเป็นการนำ.libraryฯ คำмарวม กันเป็นชื่อตัวแปร ก็อาจใช้รูปแบบอย่างโดยอย่างหนึ่งคือ
 - คันແຕລະคำด้วยเครื่องหมาย Underscore (_) เช่น max_value, is_first_time
 - หรืออาจเขียนติดกัน โดยให้อักษรตัวแรกของแต่ละคำเป็นตัวพิมพ์ใหญ่ ยกเว้นคำแรก เช่น numProducts, isValidInput, numDaysOfMonth
- ตัวอย่าง การตั้งชื่อตัวแปรที่ถูกต้อง

☐ x	☐ num1	☐ v3_beta2
☐ value	☐ grand_total	☐ core_i_7
☐ firstname	☐ freeDiskSpace	☐ _x_x_
☐ pricePerUnit	☐ string2number	☐ _x_

- ลักษณะการตั้งชื่อตัวแปรที่ ไม่ถูกต้อง
 - price\$ เพราะมีอักษร \$
 - 3x เพราะเริ่มต้นด้วยตัวเลข
 - class เพราะช้ากับคีย์เวิร์ด
 - lucky number เพราะมีช่องว่าง

การกำหนดค่าให้กับตัวแปร

ในภาษาไพธอน เราจะประกาศตัวแปรพร้อมกับกำหนดค่าอย่างเดียวได้ย่างหนึ่งให้กับมันทันที โดยไม่ต้องระบุชื่อตัวแปร และไม่ใช้คีย์เวิร์ดอื่นใดเพื่อบ่งชี้ว่าเป็นตัวแปรเหมือนที่ต้องทำในภาษาอื่น ๆ ซึ่งรูปแบบโดยทั่วไปของ การสร้างและกำหนดค่าตัวแปรในภาษาไพธอนคือ

ชื่อตัวแปร = ค่าที่กำหนด

สำหรับชื่อตัวแปร ก็ใช้หลักการตามที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่แล้ว ส่วนการกำหนดค่าให้กับตัวแปร มีหลักการ พื้นฐานทั่วไปดัง

- เราต้องประกาศตัวแปรพร้อมกำหนดค่าอย่างเดียวให้กับมัน ในลักษณะดังนี้

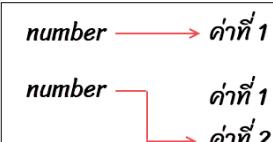
$x =$ ค่าที่กำหนด	กำหนดค่าให้กับมันทันทีที่ประกาศตัวแปร
$y =$ ค่าที่กำหนด	กำหนดค่าให้กับมันทันทีที่ประกาศตัวแปร
$a = x$	นำค่าของตัวแปร x มากำหนดให้แก่ตัวแปร a (ต้องมี x อยู่ก่อนแล้ว)
$b = x + y$	ตัวแปร b มีค่าเท่ากับผลรวมของ x กับ y (ต้องมี x และ y อยู่ก่อนแล้ว)

- หากประกาศเพียงชื่อ หรือประกาศแล้วไปกำหนดค่าภายหลัง จะเกิดข้อผิดพลาด

x	<u>ผิด</u> เพราะกำหนดแค่ชื่อตัวแปร
a	<u>ผิด</u> เพราะตอนแรกระบุแค่ชื่อตัวแปร แม้จะกำหนดค่าในภายหลังก็ตาม
$a =$ ค่าที่กำหนด	

- ตัวแปรที่กำหนดค่าให้กับมันเอาไว้แล้ว สามารถเปลี่ยนแปลงค่าในภายหลังได้ เช่น

```
number = ค่าที่ 1
number = ค่าที่ 2
number = ค่าที่ 3
```


- ตามปกตินั้น ค่าที่กำหนดให้แก่ตัวแปร รวมทั้งเครื่องหมาย = ต้องเขียนในบรรทัดเดียวกับตัวแปร แต่ถ้าจำเป็นต้องเลื่อนค่าที่จะกำหนดให้กับมัน หรือเครื่องหมาย = ไปไว้ที่บรรทัดถัดไป ให้วางเครื่องหมาย Backslash (\) ต่อท้ายตัวแปร หรือต่อท้ายเครื่องหมาย = จากนั้นก็นำส่วนที่เหลือไปเขียนที่บรรทัดถัดไปได้เลย เช่น ลองเปลี่ยนเที่ยบลักษณะการเขียนໂค้ดที่ผิดและถูกต้องดังต่อไปนี้

◎ ลักษณะการเขียนที่ ผิด

```
number =
    ค่าที่กำหนด
```

◎ ลักษณะการเขียนที่ ถูกต้อง

```
number = \
    ค่าที่กำหนด
```

- นอกจากนี้ เราสามารถกำหนดค่าให้แก่ตัวแปรหลายตัว ๆ พร้อมกัน โดยการเขียนคำสั่งในบรรทัดเดียวกันด้วยรูปแบบดังต่อไปนี้


```
ตัวแปร1, ตัวแปร2, ตัวแปร3, ... = ค่าตัวแปร1, ค่าตัวแปร2, ค่าตัวแปร3, ...
```

การกำหนดข้อมูลชนิดตัวเลข

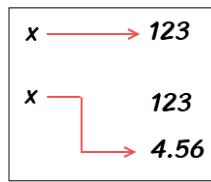
การกำหนดข้อมูลชนิดตัวเลขให้กับตัวแปร มีหลักการขั้นพื้นฐานคือ

- การกำหนดค่าที่เป็นข้อมูลชนิดตัวเลขไม่ว่าจะเป็นจำนวนเต็มหรือทศนิยมก็ตาม สามารถระบุตัวเลขลงໄປได้เลย เพราะตามปกติเราจะเขียนตัวเลขติดกันอยู่แล้ว เช่น

x = 123	จำนวนเต็ม
y = 456.789	เลขทศนิยม
a = -10	จำนวนเต็มติดลบ

b = -20.25	เลขทศนิยมและติดลบ
c, d = 5, 15	c = 5 และ d = 15

- เนื่องจากภาษาไพธอนไม่ยึดติดกับชนิดข้อมูล ดังนั้น เราสามารถเปลี่ยนค่าของตัวแปรจากจำนวนเต็ม เป็นทศนิยม หรือจากทศนิยมเป็นจำนวนเต็ม โดยไม่เกิดข้อผิดพลาด เช่น

x = 123 x = 4.56	เดิมเป็นจำนวนเต็ม แล้วเปลี่ยนเป็นเลขทศนิยม	
y = 7.11 y = 101	เดิมเป็นเลขทศนิยม แล้วเปลี่ยนเป็นจำนวนเต็ม	

- การเขียนตัวเลขนั้น เรา ไม่ สามารถใช้เครื่องหมาย , เพื่อคั่นหลักพันได้ แต่ในภาษาไพธอน อนุญาตให้เราใช้เครื่องหมาย Underscore (_) และลงไว้ระหว่างตัวเลขเพื่อให้อ่านง่ายขึ้น โดยสามารถนำค่านั้นไปคำนวณได้ตามปกติ ซึ่งข้อกำหนดที่สำคัญคือ
 - สามารถเขียน _ แทรกไว้ระหว่างตัวเลขได้ทั้งส่วนจำนวนเต็มและทศนิยม
 - ไม่จำเป็นต้องใช้คั่นหลักพัน แต่คั่นระหว่างตัวเลขที่หลักใด ๆ ก็ได้
 - ห้ามเขียนเครื่องหมาย _ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ 2 อันขึ้นไป **inspiration starts here**
 - ห้ามใช้เป็นตัวขึ้นต้นและตัวสุดท้าย ทั้งส่วนจำนวนเต็มและทศนิยม
 - สามารถนำตัวเลขนั้นไปคำนวณได้ตามปกติ
 - ถ้าเราแสดงตัวเลขนั้นออกໄປ เช่น ใช้ฟังก์ชัน print() จะไม่มีเครื่องหมาย _ ปรากฏให้เห็น

x = 1,234	<u>ผิด</u> (ใช้เครื่องหมาย , คั่นหลักพันไม่ได้)
a = 1_234_567	<u>ถูก</u> เรียนแบบนี้ได้
print(a)	1234567
print(a + 1)	1234568
b = 1_2_3_4	<u>ถูก</u> เรียนแบบนี้ได้ (ไม่จำเป็นต้องใช้คั่นหลักพัน)
c = 1__2___3	<u>ผิด</u> (ห้ามเขียน _ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ 2 อันขึ้นไป)
d = _1_2_3	<u>ผิด</u> (ห้ามใช้ _ เป็นตัวขึ้นต้น)
e = 1_2_3_	<u>ผิด</u> (ห้ามใช้ _ เป็นตัวสุดท้าย)

f = 123_456.78_9_0 print(f)	<u>ผิด</u> เขียนแบบนี้ได้ 123456.789
g = 12._3_4_5	<u>ผิด</u> (เพราะส่วนทศนิยมชั้นต้นด้วย _)
h = 123.456_	<u>ผิด</u> (เพราะส่วนทศนิยมลงท้ายด้วย _)

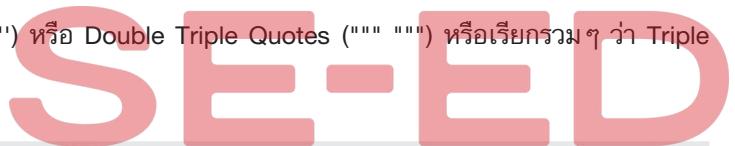
สำหรับรายละเอียดเพิ่มเติมของข้อมูลชนิดตัวเลข จะกล่าวถึงอีกครั้งในบทที่ 3

การกำหนดข้อมูลชนิดสตริง

สตริง (String) เป็นการนำอักษรระแต่ละตัวมาวางเรียงต่อกันให้กลายเป็นข้อความ ซึ่งเราต้องกำหนดจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของมันด้วยเครื่องหมายคำพูด (Quotes) แบบใดแบบหนึ่งก็คือ

- Single Quotes (' ')
- Double Quotes (" ")
- Single Triple Quotes ("'" '')' หรือ Double Triple Quotes (""" """)' หรือเรียกรวม ๆ ว่า Triple Quotes

```
title = "Python Programming"
birthday = 'Happy Birthday'
christmas = '''Merry Christmas'''
new_year = """สวัสดี ปีใหม่"""
firstname, lastname = 'Tom', "Jerry"
```


สตริงที่กำหนดด้วยเครื่องหมาย " " หรือ ' ' อันเดียวกัน (ไม่รวม Triple Quotes) ต้องเขียนในบรรทัดเดียวกันให้ครบถ้วนหมด หากแยกสตริงที่อยู่ในเครื่องหมาย " " หรือ ' ' อันเดียวกัน ไปขึ้นบรรทัดใหม่ จะเกิดข้อผิดพลาด เช่น กรณีต่อไปนี้

a = "Python Programming"	<u>ผิด</u> เพราะแยกสตริงที่อยู่ในเครื่องหมาย " " อันเดียวกัน ไปขึ้นบรรทัดใหม่
b = 'ໂພອນໄນ້ໃຊ້ງ ແຕ່ເປັນພາກສາຄວມພິວເຕອຮ'	<u>ผิด</u> เพราะแยกสตริงที่อยู่ในเครื่องหมาย ' ' อันเดียวกัน ไปขึ้นบรรทัดใหม่

อย่างไรก็ตาม หากเป็นสตริงที่ยาวมาก จนไม่สามารถเขียนให้ครบในบรรทัดเดียว ก็มีทางเลือกให้เราสามารถแยกสตริงไปเขียนไว้คนละบรรทัดได้ โดยใช้วิธีไดวิชหนึ่งคือ

- วิธีที่ 1** หากกำหนดสตริงด้วยเครื่องหมาย " " หรือ '' ให้แทรกเครื่องหมาย Backslash (\) ตรงจุดที่จะแยกสตริงไปขึ้นบรรทัดใหม่ เช่น

a = "Python \n Programming"	ถูก หลังจากแทรกเครื่องหมาย \ สามารถแยกสตริงอยู่ในเครื่องหมาย " " อันเดียวกัน ไปขึ้นบรรทัดใหม่ได้
b = 'Python\nไม่ใช่\nแต่เป็นภาษาคอมพิวเตอร์'	ถูก เพราะแทรกเครื่องหมาย \ ตรงจุดที่จะขึ้นบรรทัดใหม่แล้ว

- วิธีที่ 2** หากกำหนดด้วย Triple Quotes ไม่ว่าจะเป็น """ """" หรือ ''' '''' ก็ตาม สามารถแยกสตริงไปขึ้นบรรทัดใหม่ได้โดยไม่จำเป็นต้องแทรกเครื่องหมาย \ เช่น

a = """Python\nProgramming"""	ถูก สามารถแยกสตริงอยู่ในเครื่องหมาย """ """" อันเดียวกัน ไปขึ้นบรรทัดใหม่ได้โดย
b = '''Python\nไม่ใช่\nแต่เป็นภาษาคอมพิวเตอร์'''	ถูก การใช้เครื่องหมาย ''' '''' สามารถแยกสตริงไปขึ้นบรรทัดใหม่ได้โดย

การแทรกเครื่องหมาย \ ในสตริงดังที่กล่าวมา เป็นเพียงการแยกบรรทัดในขั้นตอนการเขียนโค้ดเท่านั้น ซึ่งเมื่อนำสตริงไปใช้งานอื่นต่อไป เครื่องหมาย \ จะไม่รวมอยู่ในสตริง จึงสามารถใช้งานได้เช่นเดียวกับสตริงทั่วไป แต่ก็มีปัญหาอย่างหนึ่งที่เราควรคำนึงถึง นั่นก็คือ หากเราแยกสตริงไปขึ้นบรรทัดใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการแทรกเครื่องหมาย \ ไว้ในสตริง หรือการใช้ Triple Quotes ก็ตาม หากเย็บสตริงเข้าไป เมื่อเราแสดงผล จะเกิดช่องว่างระหว่างสตริงตามระยะที่เย็บสตริงเข้าไป เช่น

ตัวอย่าง 2-3 ระยะเย็บที่เกิดจากการแทรกเครื่องหมาย \

```
count = '\nOne,\nTwo,\nThree,\nFour'\nprint(count)
```

#ตัวอย่าง 2-3

```
count = '\nOne,\nTwo,\nThree,\nFour'\nprint(count)
```

เกิดช่องว่างตามระยะที่เราเย็บ
ในบรรทัดนั้นๆ

ถ้าเราไม่ต้องการให้มีช่องว่างดังที่กล่าวมา อาจใช้วิธีการแบ่งสตริงออกเป็นส่วนย่อย ๆ ให้อยู่ในเครื่องหมาย " " หรือ '' คนละอัน และค่อยนำสตริงเหล่านั้นมาเชื่อมต่อเข้าด้วยกัน ดังที่จะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

สำหรับการกำหนดสตริงด้วยเครื่องหมาย " " หรือ ' ' นั้น ตามปกติเราจะเลือกใช้อักษรโกร์ได้ หรือบางครั้งอาจใช้ร่วมกัน เช่น ถ้าในสตริงนั้นมีเครื่องหมาย " เป็นล่วนหนึ่งของมันด้วย เราต้องรอบสตริงทั้งหมด (ชั้นนอก) ด้วย ' ' หรือในทางตรงข้าม ถ้าในสตริงนั้นมีเครื่องหมาย ' เป็นล่วนหนึ่งของมันด้วย เราต้องรอบสตริงทั้งหมดด้วย " " เช่น ลองเปรียบเทียบกรณีต่อไปนี้

msg = 'Let's go'	ผิด เพราะใช้เครื่องหมาย ' ช้อนกัน
msg = "Let's go"	ถูก
str = "She said "Hello""	ผิด เพราะใช้เครื่องหมาย " ช้อนกัน
str = 'She said "Hello"'	ถูก

อย่างไรก็ตาม สำหรับปัญหาการเขียนเครื่องหมาย " หรือ ' ไว้ในสตริง เราอาจแก้ไขโดยการวางเครื่องหมาย Backslash (\) ไว้หน้า " หรือ ' ที่เป็นล่วนหนึ่งของสตริง ซึ่งวิธีนี้เราสามารถกำหนดสตริงด้วย " หรือ ' ' เพียงอย่างเดียวถ้าหากให้แน่ใจว่าสตริงนั้นไม่มีอักษรที่ต้องใช้ลักษณะนี้ เช่น

msg = 'Let\'s go'	หากแสดงผลจะกลายเป็น Let's go	
str = "She said \"Hello\""	หากแสดงผลจะกลายเป็น She said "Hello"	

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลชนิดสตริงยังมีอีกมาก ซึ่งเราจะได้เรียนรู้เพิ่มเติมทั้งในบทนี้และบทต่อๆ ไป

การแสดงผลด้วยฟังก์ชัน print()

เมื่อเราต้องการแสดงข้อความออกไปที่หน้าจอ จะกำหนดด้วยฟังก์ชัน `print()` พร้อมระบุข้อมูลที่ต้องการแสดงให้ในวงเล็บ ซึ่งที่ผ่านมาบ้านนั้น แม้เราจะใช้ฟังก์ชันนี้มาบ้างแล้ว แต่ยังมีรายละเอียดอีกหลายอย่างที่ควรรู้เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

การใช้ฟังก์ชัน print() แบบพื้นฐาน

รูปแบบพื้นฐานที่สุดของฟังก์ชัน `print()` มีลักษณะดังนี้

```
print(ข้อมูล)
หรือ print(ข้อมูล1, ข้อมูล2, ข้อมูล3, ...)
```

- สำหรับข้อมูลที่จะแสดงผล หากเป็นข้อความ (สตริง) ให้เขียนไว้ในเครื่องหมายคำพูด (Quotes) แบบใดแบบหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้ว
- หากเป็นตัวเลข สามารถเขียนลงไปในวงเล็บได้โดยตรง
- หากจะแสดงค่าของตัวแปร ก็ระบุชื่อตัวแปรนั้นลงในวงเล็บได้เลย
- หากเรากำหนดแค่ print() โดยไม่ระบุข้อมูลที่จะแสดง จะเป็นการแทรกบรรทัดว่าง และถ้าต้องการแทรกหลายบรรทัด ก็ระบุ print() ตามจำนวนบรรทัดที่ต้องการ

ตัวอย่าง 2-4 การใช้คำสั่ง print() เพื่อแสดงข้อมูลชนิดต่างๆ

```
print('Hello')
print('สวัสดี')
print(123)
print(456.789)
print()

language = 'Python'
version = 4.0
print(language)
print(version)
```

Hello
สวัสดี
123
456.789
Python
4.0

- สำหรับรูปแบบ print(ข้อมูล1, ข้อมูล2, ข้อมูล3, ...) เป็นการแสดงข้อมูลมากกว่า 1 อย่างแบบต่อเนื่อง ในบรรทัดเดียวกัน โดยใช้ฟังก์ชัน print() เพียงครั้งเดียว ซึ่งข้อมูลเหล่านี้อาจเป็นสตริง ตัวเลข หรือค่าจากตัวแปรก็ได้ และข้อมูลแต่ละค่าจะถูกเว้นช่องว่างให้โดยอัตโนมัติ เช่น

ตัวอย่าง 2-5 การแสดงข้อมูลหลายค่าในคำสั่ง print() เดียวกัน

```
print('Python', 'Programming', 'for', 'Beginner')

a = 'หนึ่ง,'
b = 'สอง,'
c = 'สาม,'
print(a, b, c, 'สี่')

name = 'Guido van Rossum'
year = 1994
print(name,
      'สร้างภาษาไพธอนในปี ค.ศ.',
      year)
```

Python Programming for Beginner
หนึ่ง, สอง, สาม, สี่
Guido van Rossum สร้างภาษาไพธอนในปี ค.ศ. 1994

การใช้ฟังก์ชัน print() กับซับช้อนข้อความ

เราสามารถกำหนดลักษณะการแสดงผลเพิ่มเติมให้กับฟังก์ชัน print() โดยใช้รูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

```
print(ข้อมูล1, ข้อมูล2, ข้อมูล3, ..., sep=...)
print(ข้อมูล1, ข้อมูล2, ข้อมูล3, ..., end=...)
print(ข้อมูล1, ข้อมูล2, ข้อมูล3, ..., sep=..., end=...)
```

- สำหรับข้อมูล 1, 2, 3, ... ก็เหมือนกับรูปแบบในหัวข้อที่แล้ว คือจะมีจำนวนเท่าไหร่ก็ได้
- sep และ end เป็นการระบุอปชันเพิ่มเติมให้กับฟังก์ชัน โดยลักษณะเช่นนี้ในภาษาไพธอนจะเรียกว่า Keyword Argument (หรือเรียกว่า คีย์เวิร์ด) แต่เป็นคนละกรณีกับ Keyword หรือ Reserved Word ที่เป็นคำส่วนของไพธอน ซึ่งเราจะได้ศึกษารายละเอียดเรื่องนี้ในบทที่ 10
- sep** (มาจาก separator) คือสิ่งที่จะใช้ตั้งระหว่างข้อมูลแต่ละอัน โดยค่าที่กำหนดให้แก่ sep ต้องเป็นสตริงเท่านั้น (อยู่ในเครื่องหมายคำพูดแบบได้ແນບหนึ่ง) ซึ่งตามปกติ (ไม่ระบุ sep) จะเป็นช่องว่าง 1 ช่อง
- end** คือสิ่งที่จะเขียนต่อท้ายสตริง และต้องกำหนดในแบบสตริง เช่นเดียวกับ sep โดยตามปกติ (ถ้าไม่ระบุ end) จะเป็น '\n' ซึ่งเป็นลัญลักษณ์สำหรับการขึ้บรรทัดใหม่ (รายละเอียดอยู่ในหัวข้อถัดไป) แต่ถ้าต้องการให้ฟังก์ชัน print() ตัดไป และลงผลในบรรทัดเดียวกับฟังก์ชัน print() ปัจจุบัน ให้กำหนดค่าเป็น end=""
- อาจกำหนด sep และ end เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือกำหนดทั้งคู่ หรือไม่มีเลยก็ได้

ตัวอย่าง 2-6 การใช้อปชัน sep และ end ของคำสั่ง print()

```
a = 'One'
b = 'Two'
c = 'Three'
d = 'Four'
print(a, b, c, d, sep=', ')
print(a, b, c, sep='..')
```

```

d = 1
m = 'กรกฎาคม'
y = 2565
print('ออกเดินทางในวันที่: ', end=' ')
print(d, m, y, sep=' ')
print()
h = 12
m = 34
print('เวลา: ', end=' ')
print(h, m, sep=':')

```

One, Two, Three, Four
www.developerthai.com
 ออกเดินทางในวันที่: 1 กรกฎาคม 2565
 เวลา: 12:34

ลักษณะพื้นฐานของสตริงที่ควรรู้เพิ่มเติม

เนื่องจากสตริง เป็นชนิดข้อมูลพื้นฐานสำคัญที่เราต้องนำไปใช้กันอยู่ตลอด ดังนั้นจึงมีรายละเอียดปลีกย่อย ค่อนข้างมาก โดยในหัวข้อนี้ จะกล่าวถึงลักษณะพื้นฐานบางอย่างเกี่ยวกับสตริงที่เราควรรู้จักเพิ่มเติม ซึ่งต้องใช้ร่วมกับเนื้อหาของเรื่องต่อๆ ไป ล้วนรูปแบบการใช้งานอื่นๆ จะกล่าวถึงอีกครั้งในบทที่ 8

การเชื่อมต่อสตริง

การเชื่อมต่อสตริง (String Concatenation) เป็นการนำสตริงย่อๆ มารวมเข้าด้วยกัน โดยใช้เครื่องหมาย + เพื่อให้กล้ายเป็นสตริงอันเดียวกัน รวมถึงการนำค่าจากตัวแปรมารวมกับสตริงอีกด้วย เช่น

ตัวอย่าง 2-7 การเชื่อมต่อสตริงด้วยเครื่องหมาย +

```

str1 = 'ขอเชิญหมายเลข ' + ' สามลิบ ' + ' ที่ช่องบริการ' + ' ห้า ' + ' ค่ะ'
print(str1)

name = 'Guido van Rossum'
str2 = 'ผู้สร้างภาษาไพธอนคือ ' + name + ' เมื่อปี 1994'
print(str2)

name = "Malee"
country = "Thailand"
print("My name is " + name +
      " from " + country)

```

ขอเชิญหมายเลข สามลิบ ที่ช่องบริการ ห้า ค่ะ
 ผู้สร้างภาษาไพธอนคือ Guido van Rossum เมื่อปี 1994
 My name is Malee from Thailand

อย่างไรก็ตาม ในภาษาไพธอนนั้น ไม่สามารถใช้เครื่องหมาย + เพื่อเชื่อมต่อระหว่างสตริงกับตัวเลข โดยตรงได้ เช่น กรณีต่อไปนี้ จะเกิดข้อผิดพลาดทั้งหมด

การเขียนโปรแกรมด้วย Python ฉบับพื้นฐาน

ไพธอน (Python) เป็นหนึ่งในภาษาคอมพิวเตอร์ที่มีจำนวนผู้ใช้งานสูงสุดในปัจจุบัน เนื่องจากลักษณะโครงสร้างที่ไม่ซับซ้อน เรียนรู้ง่าย และความสามารถอันโดดเด่นในอีกหลาย ๆ ด้าน ซึ่งนอกจากจะเหมาะสมกับผู้เริ่มต้นศึกษาด้านการเขียนโปรแกรมแล้ว ไพธอนยังเป็นภาษาที่ถูกนำไปใช้ในงานแขนงต่าง ๆ อีกมากมาย เช่น Data Science, Machine Learning, AI, Web Application, Graphics และ Game เป็นต้น ซึ่งในหนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเนื้อหาขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต้องรู้ทั้งหมด พร้อมตัวอย่างประกอบอีกจำนวนมากเพื่อเสริมความเข้าใจ โดยใช้เครื่องมือยอดนิยมอย่าง Visual Studio Code ร่วมกับ Jupyter Notebook ซึ่งผู้เริ่มต้นศึกษาการเขียนโปรแกรมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

SE-ED

เนื้อหาในหนังสือประกอบด้วย :

- บทที่ 1 : Python, VS Code และ Jupyter
- บทที่ 2 : พื้นฐานการเขียนโค้ด Python
- บทที่ 3 : ข้อมูลตัวเลขและการคำนวณ
- บทที่ 4 : การเบรียบเทียบและกำหนดเงื่อนไข
- บทที่ 5 : การทำซ้ำแบบวนรอบ
- บทที่ 6 : รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 1
- บทที่ 7 : โครงสร้างข้อมูลแบบรายการ
- บทที่ 8 : การใช้สตริงเพิ่มเติม
- บทที่ 9 : ข้อมูลประเภทวันเวลา
- บทที่ 10 : การสร้างและใช้งานฟังก์ชัน

inspiration starts here

บทที่ 11 : รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 2

บทที่ 12 : การป้องกันข้อผิดพลาด

บทที่ 13 : การอ่านและเขียนไฟล์

บทที่ 14 : การสร้างคลาสและเมธอด

บทที่ 15 : การสร้างส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (1)

บทที่ 16 : การสร้างส่วนติดต่อกับผู้ใช้ (2)

บทที่ 17 : รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 3

บทที่ 18 : จัดการฐานข้อมูลด้วย Python (1)

บทที่ 19 : จัดการฐานข้อมูลด้วย Python (2)

บทที่ 20 : รวมตัวอย่างโค้ดเพิ่มเติม ชุดที่ 4

www.se-ed.com

sbc.fans

SF-ED Publisher

พร้อมจำหน่ายในรูปแบบ

e-book (PDF) audiobooks

e-book (EPUB) audio CD / MP3

ปกอ่อน LARGE PRINT (ตัวอักษรขนาดใหญ่)

ISBN 978-616-08-4517-0

9 786160 845170
299 บาท

คอมพิวเตอร์/การเขียนโปรแกรม